

ובקשות גם חסד רבי עה נשתבח כחידת
ענה שג והישיב חטה ענו חיד ונהיה
היו הענה היו הכנע ושפלות הנפש וחושב
עצמו טיף להיות נבזה בעצמו ויגעו ושל
רוח ורך הכב ורוח נשברה

שורש הענה

על הכורז שיחשו
מעטו בעורו ש
שלי ושיקט וסריו ועשיר ישר הכורז הטיב
ענו טובה וחסדו ושהוץ ויט רחמי לוחי
הטובה וכן יחשוב העע אפי על הנעט שוי
שיש לו ויט רחמי לוחי הנעט ויראה בע
כעולם שיש יותר עמים חונט כי כל אדם
יזיפו לעולם עמים ושפלים ויזוכים יותר
חונט ויחשוב גדולות היל ורונות תפלות
ויחשוב מה ויע הוא יע כריו שפלה חוד
חונט ענה כעולם השפלה והלה ויחשוב כל מה
שאוכל לעשות ועשים טובים וינמ כי וי
כמו טיפה בים נגד מה שאנ חוב לעשות
ויעשה כל העשיו לו לשם כבוד ולו להנעם
ולו לשום הטובה אך יעשה הכל לשמו הגדול
ובכל יכולות יתרחק מן הכבוד וינמספרים
עליו ועני יורה לכוהו על אשר נודע לעלם
העט וחרפתו ויתנה כענה כמישן וכמתן
על כע אדם בענין החמון לעשות לפעם השאר
הדין עם כל אדם ועיקר שיכנע ליוותם שי
שהם תחתיו כגון לבע ברת ואשרתו וליוותם
העמים שמתפרנסין והיו ויט יעיד להכב
ווינו ירו זהם והכנע ליתנים ולחמנות
ילגים וסכל טורחם ומשום ושוחע חרפתו
ווינו משיב החמת גדל ענותו זו היו עי
עידר הענה ער יש ענה כגון הכנע לפי
רבותו ולפי היעדיקים וחושב כלו ויילו הן
עמי השם אשפיל עיני לפניהם ואכבד
גם יחשוב ויכנע לפי החכמים כדי שיקרבו
וילמדו ויזכחו וירוי רכי השם ויהיה
ענו לפי ותמידו לפרט נחת וכסר פעם
לגדל ולקטן כפי עניו ויהיה ענו לשאר
הדברים ולומר מהם זה שאינו יודע
הענה טכרת כדום כששה רבים

התענות

כחוק כעטו על מי שכיהן
חיד ויש לו כח להנעם ויחול
החמת ענה השמע כשיש לו הפטר גדול
או שיוותו בנו ואוהבו ושוחק ומידיק עליו
הדין השלישי אם ישמע שהעולם חסדו
אזני על חמדתו ועל העשיו הטובים שאין ישו
ישמח כלו על השבח הבור וינמספרו עליו

מעשים רעים וים וזאת הדבר לו יחפש ו
ויחמלוחת לנקות עצמו וך זסף שפלות לפי
המקום וידה על אשר גלה לו מעט חרפתו
כדי לייסרו וינמספרו עליו שיקר לו יכלים
המספר ולו יכעס עמו כלו של דבר יהיה ש
שוח לו השבח והגטוי ויין עקרו ענו וילן
שוחע חרפתו ושוחק הרביעי עם הכור
הטיב לו בעשור וככנע ונתן לו חמנה יתרה
יוסף ענה ושפלות לפי המקום ויכב בע אדם
ויטיב להם יותר חמנה וילו על שום אדם
וחק עשירו ולו יעשה הדין כחמון לשום יד
לוי ישום חמנות על חלו עלם זה ולו יתחם
לריוח לשום אדם החמישי כגון שהוץ
עושה יע ליודם יותר כחמנה יו כדברים זה
והולך מעיטו ומפייסו ויעפ שהוץ ויט ט
נהנה חיותו ודם ויט יעיד לו לשום רכר
ווינו ירו חונט ולו חק ענה הולך ומפייסו
השישי שיתנה כחמנה רך וכקל עמוך ולו
יתעסק בני החלבושים כמו שנ וענה חוד
עדיך ועליך ריה זה טוחר בעמים דרך עני
כחשפט ויחד עמים רכט וטוה עקב ענה
ירוח השם והשכינה שורה עליו שנ וישכון
וחך רכז ושפ רוח ונהקייט ורעו שוכנ עפר
וי שנעשה שכן לעפר כחיו וכתי רם השם
ושפל יורה וי שהשים לכו ככשר תפילתו
נשוחעת רכתיב יכו כל כשר להשוחות ו
זכחי אלים רוח נשברה וכתו לב נשבר ורכז
אלים לו תבזה הענו שוח כחוקו הן רב
הן מעט חידת הענוה לון כל האדם אכן זכות
להחזיק לו אדם יותר טוב חונט הן זקן הן ער
הן עני הן עשיר הן חכם הן טיפש כלם הם
כעניו טובים חונט ויחיי הענו הם טובים
כי העולם רוינים לכדו וגם עחרו רבים
שהוץ נבזה בעצמו הוץ גדול וכבד בע
כעני העולם וך לו יהיה ענו לפי הך
הרשעים כחילי רשוניו קלו ויחכם יש עני
ענה ועה חוק כגון וילו ההלכים בענה
כחלבושיהם כי לזריות העולם לפי העולם
שהם חסידים ופרושים וכסתי עושים רעה
ווחפפים לני שאין להנעם חמת הענה
היו יותר רעה ון החנה

כתו החכמה

היו הענה ויזהו
ן העולם הכו חיי פ
שהוץ ענו ושפל וך עלם הכו נכרן כיד
שהיו חיות הקטנה עכור שהעניים זוכים
לכו שם יוח וישנה של השם של ר יוחו

היו יוד להודיע שהיו שוכן בעמים ויחור
להם תשועה כרתי יפור עמים כישועה
ווחו חכמים

שער הכושת

הכושת הוא ה
השכל והשכל הוא הכושת ורוחי יודם להנ
להתק עינו כחירת הכושת כי הכושת
היו נר גדל לפע כל העבירות כי רוב העולם
נמעם ונכמה עבירות וחף הכושת וינ
ווחק שאין לשונה כן לשונה אך העלה הע
העלונה כחירת הכושת להתבייש לפי השם
בענין שנ ויחנה אלה כושת וכלות להי
אלי פני וילך יעריך נדם ורע
ועפ שהכורז עלם העני כל חי הוא נתינו
כלכות ונלה כחשכות וישין יוח ורדת
הכושת כהתבודדו לחשוב כגדלות השם וכז
וכזכרו חיד כי השם חוה העשיו ויעפ
וחשכותו וכזה יעיד האדם להוד כי השם
חוק העשיו כשהוץ עוזב העבירות שאין
יעזב חק הכושת ילו יחשוב שיעזב
לכבוד היל כבוד הוא לפעו יתבייש ויחו
חמים כל העשה רכר ומתבייש וחולין כן
ווחולין לו ל ענותו ועוד יוחו כושת פעם
לן ען יזרו שאין יחשוב יו יעשה רכר
שיהיה כסתי ום היה ומתבייש ום יהיה
נודע בעולם לעולם לו יונע שום חידה
עכו כושת כגון חידה שאין יתק העולם
לעשותה ומשחקים יוח הטהר כה ולו יתבייש
הטום אדם כעשותה חידה גם ים נהן
אנשי הער להסתכל כגשים ומתביישין וינ
ומתלוצצין כהי שחמנע יסכל הטוב הכושת
ולו יסתכל כהם ולו יתבייש לשיל דבר תורה
שאין יודע כי זה הכושת ויט טוב ועל זה
יחמו חכמים לו הכושת יחד חסיד נקרו
על שם הכושת כי תנן כל חסידה חיוותו
וכתי לו ענה פנו יחורו וינעו של חרפה
היו לו היו חסידה ול זה ינה כי חסיד
יעד לסכל כושת כדי לקיים התורה

יעיד להעביר הכושת ועל פניו כחוקם הן
החנה ויז יקרו חסיד וכזה יגע לנבואה
כרתי יז ריכרת כחזון חסידך וינע ככו
כבושת לירות השם לחען תריות על פני
ומיו היו יורה בכרת על הפעם היו ויחור
היך היו הכושת ויזרו ויזר שאין לכיש
שום יודם וינפ כחוקם ועמה יחורה תורה
לו תשע עליו חטו כלו של רכר לו יע

יעשה שום אדם לחכרו שיתבייש בו זולת לו
לחכרו ום לו קיל נחת וכדתי שיו יעיד
לביישו ולהליתו לחזירו לחטב חורו
חכמים חידה הזות היע העלי הנפש הין
והיו לענות השלות הקו וי שמתבייש ט
העלות ויחול ויחה תכונ ותבחין

שער הענות

היו חידה גרוע כוח
פעולתה וקרו ושע
כרתי העו ויש ושע וסר כונה הענה
פנה ותמנר לו ויחור חכמים עז פנם לגרים
חיות היו רעה ויחד וים העיז פנו נגד חוכו
יו ום היו העיז פנו וכפר כפידון מן כחלה
יול זוחת חידה היו טובה חיד כעדרת ה
החורה לעיז פנו נגד הרשעים להקשות
עוף לגרם שאין לזרות על שקריהם וטע
ותעבותיהן ויעיד לעיז פנו כקיום חידות
או ום ישחקו בו ועיד לעיז פנו וישאל חיד
שויט יודע ויעיד לעיז פנו נגד כע אדם
לכוחם ויעיד לחזק זאת בחידה כרוב ל
חזקות

שער היהבה

ל האהבת שיחב
היום הם יאהב
לשם שמים ויבכת כנס תהיה על דרך זה
לדריך כנו כרוב היטק ואלהם לעשות
השפט ויטקה כרתי ויודעתם לכך וטו
ושנתם לכך ונ כוכרם כי ידעתו לחען ו
אשר יינה יוח כנו וטת כות יחרו וכלו
יחב יוחם ער שאין ייסור יוחם ויחם
לך כשריות לבם ויחב חונט לחען שאין
יעטק לחוד השל אחרים ולו ייעטק לנב
לגדל ואלו ייעטק לקל יטקה אך השל
יפנם ויחם ויבש אחרים בעצים ויאמנם
ויחזיק כחמון יורה השם וגם חק עשיר
יפה עעמו העסקי הכל העולם הזה ויקנע
עיתים לטרה הואל שיש ספק כדו ולו יבש
כרוב חילן להתננות אך יקנע כחמון הכלה
היי העולם ככו ויחב יוחם עבד
כחיו חילתו מן החטו ומחוקת מן הענוה
ועל ידה מקיים פריה ורביה והיי חקלת יוח
כנו והיו עכר יוח ויחוק כר הוץ פני
ועסק כטרה ויחב טכו ויחוק עכר
שגלותו וטורחו לחורו רכי השם ויקיים
כרם חיות ככור ויחב קחכו ופעם שהם
עוזרים לו לעבודת הכורז כה יו הוץ יעזר
להם ולמדם וזכותם עמוד לו כענין שויינט
כאט שיעטל ככות אברהם ויחב ריעו

השיג תפוחו היא רחוקה רעה ויחזק רעה
הרומח בשלח יכל להשיג לעשות עבדות
גם הרומח טובה ורחוק על הישע השגות
בטובה ונתיבות והנביא אף ויה יתאונן
אדם חי נצר על הטאז וישרי אדם
חסד תמיד שגא שכח תלמודו ויהזר
תמיד לעולם יראה שגא צדקו ויהטא
לאכזר וין העלם ולא יירא ולא יראק וישו
דבר המונע והעבודת השם ולא בני ולא
יירא ות לו ות יראק שגא שט גרם
יש ערה בעולם יראק שגא ענותו ו
גרו י ש לו עשור וכבוד ירא שגא ה
העשור והכבוד שגא העשיר הם יש
לו עשיר וקלן ירא ויראק שגא העשיר
חטאונתו הוא אם הוא חסד יראק שגא
יעשה לפי חכמתו ולא שגא אם אף לו
שיראק יור ויראק וירעע על כבוד
הן וכבוד התורה וכבוד ישר שטעמע
ועל ענינים כאלו יראק אף הוא קודם לעש
תשובה להתקרב אל השם לעולם יראק
שגא אין עבודתו וקובלת לפי הירקום
ושגא הוא האותם שג עליהם הי ביקש
זאת וידכם דומם חצירי העשה
כחכם יחד שראק אדם אחד דיראק יור
לו אם רחוק על שלם זה יועט השם
דיראק וים רחוק על שלם הבא יוסף
השם רחוק על רחוק

שע הענוה
השנוחה היא
טובה יותר
לעוף ומיירה פניו כל אדם אף אין טוב
להיכות שנוחה כהכלי העלם ואין לש
לשוח כחכשאל חכיר כנפא אויבך
אל תשנוח ולא שכן שלא ישנוח אם רוא
אשר חכרו טוען בדבר האכזר וכו' ו
דשניא כזה יש להתעבב ועבד
אשר רגלות העולם ושנוח כחכשאל חכ
חכירם יריך להתחזק ולהתעבב לכו
שלא ישנוח

שע היין
היא רעה יותר הי
שנוח עמו כבוד
שתיים יין כבוד השתוללות ועליהם
אמר שלמה לוי ולי אכזי ונן ויאחרים
עליין כלו של דבר יתחזק ויאזר חכ
ושתיות היין אף שתיית היין טובה
יותר כשה שפית כדב על אטף המשת
המשכילים כיו שאמר שלמה תנו שכר
לחוד ויין למרי נפש כל זמן שאדם

בינע או יול לומר ולמד המשפט והתפל
ככאן ועל זה הדק שמה כרי שיהא לו
לכ לעשות טובה ומצוה איזוהי עשיר
השנוחה כחלקו ויקבל כל חיובותיו כו
כשנוחה ואחר חכמים בשנוחה ביסודו
חכיא ישועה לעלם ויהיה שמה לשו
לשמה הי ששורי לנער ויהיה שוחר
לענין האכזר לומר כשמה וירגל עינו
לשמה חתן וכלה ויריך לשוח כשכח
וימים טובים ויזכור בהם חסדי הן
וכסו אשר הפלא עם ישר וכל אלה
לא ישנוח כהכלים אף ישם השנוחה על
אכזר השם להתעבב כו וישנוח וירגל
בארון הכל יזכור יצוה להתעבב כחיים
בהם ויזכור כחיים בהם עלם הבא אשר
הוא תכלית הנעיונות וישנוח כשנוחה
שלוות ברשעים ויחשוב אם להכעיסו
כך לעשה רעט על אחת כזה וכמה
יריך להר שלא ישנוח כדבר כוהאן טוב
לו ויש כו תקלה וטור כע אדם וירגל א
את לכו להיות שמה כעוסת אחרים וכיות
ישנוח כראות כע אדם בהחזיריך
כחיות לעשות ריטן הבורא

עידת הענוה
היא נפש
הידיקה
שגם כעוס שלם כעבודתם וכשנוחה
גולה כפרי שותם כיו שג שגחן כיו ונ
וגלו ידיקה ודועט ל ישרי לב לן ישר
אדם ל שנוחה על התורה וכן יאזר דה
ששתי על אחרת כחייטא כול רכ וכל
בעושה התינוה כשנוחה יש לו שכר
אלף ידח לוי שהתינות עליו לעשאו נא
ואין השכיבה שנה אלא ותוך שנוחה
וכל הנביאים לא היו מתנבאים כל עת
שירע ולא מתאונן רעתו ויושבים שנוח
נעובם לב שוץ הבטא שורה לו ותוך
ענינות וענינות אלא ותוך שנוחה לפיך
כע הביאים ונאין לפעם על תוף וח
חלו וכיטור נחכשים הנבואה כדכתיב
והיה כחקן החקן ונהי עליו רוח ללהים

שע הביטחון
הביטחון וה
באנוחה שו
שנתפן האנוחה היא כיו האין והביטחון
היו הפיר כיו שאי אפשר שיהיה פ
פרי בלא און כיו אי אפשר לטחון בלא
אנוחה שורש הביטחון הוא שיסמו
על חסדי הא שיעשה לו הטוב והנמן
כל ענינו וקטן ועד גדו והוא כוחר

לו הטוב והנמן כל ענינו יותר וזהו שג
כוחר לענינו ויריך הכוטה להכנס לבו
דברים קודם שיהיה כעוסן שלם
שידע שהק חוול ווחם עליו בדבר שגו
כוטה כו וכל הטובות הנעשות לאדם כולם
אין השם ב שידע שהק איט ועלי
ענין וייע ותעל לעשות חסן יראיו
השלמים ג יריך הכוטה לעת שהא
חזק וייע שום דבר יכל למונע ולעשו
כקשת כוטה כו ד יריך הכוטה לה
לדעת שהא ית ידע מה טוב לכוטר
כו ג שידע שהא הוא יחד כהקשת
והוא הטיע ושור אונת כעדרו כבטן א
אנו ער היום הזה ועד יום היותו הוא
לכזו הטיע ואין אדם יכל לזכור והנה
נהקשתו י ידע הכוטה שהוא וסור
ביד השם ולא יול אדם להזיקו ולא להטיב
אלו לא רשות הא ית ג יריך הכוטה
לדעת שהא הוא מתכילת הדיבות והחסד
לוי שראוי ולי שייט ראוי והחסד קיים
ואינו סוסק לעלי עליהם ח יריך
הכוטה לדעת שהא חוה לט אם כעוסן
ולו יול ייש לעלם דעט ון השם ית
ובה כל הדברים שטעמים על הכוטה
גם שנוחה א כענין הגוף שיש
נפשו ויאסור ענינו על רחמי השם הגדו
הגדלים וכטה און שיעיד גפ כו
ואם ירפאהו חסן לו ינה כענין אלן על
השם לט שהוא הרופא וואתו הכל
וכל התועלת שיהיה לו כגטם הכל וואת ה
אך לו יתכן שסתק כענין ויאזר אע כו
כוטה כשם שיעלע ב שיכטה כשם
שיחזק כנסתו ולי ידוף אחר חותרות
אך די סיפוקו וחתך שאיט ודף אחר
עשור ואחר תענוגים יהיה פעם פעמי
לפנות לכו ללהים ג יום הכוטה כוכו
בלא קרובים חשוכ כל הי שיש לו קרובי
לאחר זמן יריך לפנד ויהם ויקח לו
הארים לחכר וחשוב זה לטובה שאין לו
טראץ עם הקרובים ויהיה לכו יותר פני
וויחוד ללהים ויום הכוטה כעל אשר
וכנס כהשם שירן לו יכולת לשלם להם
וה שקייב להם ויכטה כהשם שיהיה
לכ שאם עניהם להורות להם דרכים הטוב
בעניני התורה ד כענין יחד להב
יכטה ויתחן לשם שיעהר את לבו ו
יקד שהוא וירעבו לעבודת העליונה
ד כענין הא הבימים כגון הטיקה וה
והלימוד וכל החיות יטרה כל כוחו

שע הביטחון
הביטחון וה
באנוחה שו
שנתפן האנוחה היא כיו האין והביטחון
היו הפיר כיו שאי אפשר שיהיה פ
פרי בלא און כיו אי אפשר לטחון בלא
אנוחה שורש הביטחון הוא שיסמו
על חסדי הא שיעשה לו הטוב והנמן
כל ענינו וקטן ועד גדו והוא כוחר

שע הביטחון
הביטחון וה
באנוחה שו
שנתפן האנוחה היא כיו האין והביטחון
היו הפיר כיו שאי אפשר שיהיה פ
פרי בלא און כיו אי אפשר לטחון בלא
אנוחה שורש הביטחון הוא שיסמו
על חסדי הא שיעשה לו הטוב והנמן
כל ענינו וקטן ועד גדו והוא כוחר

לעשותם ויכטה וישם לכו לדרך כל שיחזק
לו החיות לקיימם ולא כדו לקטת שם עליהם
אף לקבל פנס ג שיכטה כחסדי הן לא יכטה
כשכל העשיו הטובים אף יסוך על חסדי
השם ונעל טוב ועל רחמי הגדלים ג
שיכטה על השם שביט ישועה ישראל
כחיו ויכטה כית הקידש ולא תהא כוטה
כעוסן כרי להנות כשלה הגדלה אשר תהי
כחיים ההנה אף תהיה כוטה שיגע כיו
ההם כיו יסיו השם את לב האן וכלם
קטנים ונדלים ידע את השם ולא יהיה להם
יוגע לו רעב ולא דבר ולא וואתה ולא טרדות
אף יהיו כנויים וכלם ישעו השנה גדולה
כדיעת השם כדכתיב כי תחילת הארץ לדע
את כבוד יי כחיים יכנס עלים ח יכטה על
היגור שיגעבו לעלם הוא אשר שם נעיונות
לאין קץ ויין חקר ויין הפה יכל אסר
את יום שלם ההווי ויין הענין יכלו להורות
דיו הדו העדיקים וכטה כשם שישיק לפשו
דרכי הישרים שיגעבו לעלם טאה העליון
ויין הכוטה לטא שם לטא העשיו טובים אף
אחר שיעוס כל יכחול לעלת על הגדר
הישרות הראויות לזה הענין והוא שיו
שייניץ אהבת עלם הזה ויכלו וכנס תחת
יוטה האהבה אהבת הבורא כו הוא
ויחוסר ענינו על קדושת השם וישתעשע
כו וכטה על השם שיתחמד עמו כושר
התחסד על כל הנביאים והחסידים ח
שכוטה כשם לב שלם יכיו אונתו הביטחון
שלא יפחד מדבר ולי עבד לדרם זולתו
להתענות אלו ולא יקוה ליש ולא יסכים
עניהם כדבר שהוא כוטה עבודתו לא יפחד
עניניהם ולא יירא מחלקותם וים יוכיר
אונתם לו יחד ככבודם ולא ילויים לא יהם
ולו יפה להם השקר כיו שאמר הנביא יי אה
יעשו לו ונן ולי יול אדם לכוטה לא אנה
ואין גדו כעלם יותר ון האנה כו הי ש
שנוחין כשם לב שלם שייער ויכחול
העבירות שעשה כל ימיו ויכחולו לרץ על
כל דבריו גדלים וקטנים ואפי שיהיה קטנה
שכן אדם לישות הכל יכחולו להשפט
ואין שכחה לפי דרך אונת סינים קשים
כנהגם הי שחזקו כזה לב שלם כוודא
יהיה נהר העבירות גם הי שחזקו כזה
שכר החיות ועלוד שכר החיות וינטס
נע שפסע ג פסיעות לכדו הא ועל כן וס
לכל הגדלה ושכר שא עשו עבד ש
שקיים חיות כיווד ודא הי שחזקו כל
זה יקיים החיות כשנוחה כדו ככח כל
דיע השם כשנוחה ויתרעה כל השפסו
כיו שאמר יחד והכוטה חכולם לו כו
באית כענין והתאיות להלעו ולי יתוה

לעשותם ויכטה וישם לכו לדרך כל שיחזק
לו החיות לקיימם ולא כדו לקטת שם עליהם
אף לקבל פנס ג שיכטה כחסדי הן לא יכטה
כשכל העשיו הטובים אף יסוך על חסדי
השם ונעל טוב ועל רחמי הגדלים ג
שיכטה על השם שביט ישועה ישראל
כחיו ויכטה כית הקידש ולא תהא כוטה
כעוסן כרי להנות כשלה הגדלה אשר תהי
כחיים ההנה אף תהיה כוטה שיגע כיו
ההם כיו יסיו השם את לב האן וכלם
קטנים ונדלים ידע את השם ולא יהיה להם
יוגע לו רעב ולא דבר ולא וואתה ולא טרדות
אף יהיו כנויים וכלם ישעו השנה גדולה
כדיעת השם כדכתיב כי תחילת הארץ לדע
את כבוד יי כחיים יכנס עלים ח יכטה על
היגור שיגעבו לעלם הוא אשר שם נעיונות
לאין קץ ויין חקר ויין הפה יכל אסר
את יום שלם ההווי ויין הענין יכלו להורות
דיו הדו העדיקים וכטה כשם שישיק לפשו
דרכי הישרים שיגעבו לעלם טאה העליון
ויין הכוטה לטא שם לטא העשיו טובים אף
אחר שיעוס כל יכחול לעלת על הגדר
הישרות הראויות לזה הענין והוא שיו
שייניץ אהבת עלם הזה ויכלו וכנס תחת
יוטה האהבה אהבת הבורא כו הוא
ויחוסר ענינו על קדושת השם וישתעשע
כו וכטה על השם שיתחמד עמו כושר
התחסד על כל הנביאים והחסידים ח
שכוטה כשם לב שלם יכיו אונתו הביטחון
שלא יפחד מדבר ולי עבד לדרם זולתו
להתענות אלו ולא יקוה ליש ולא יסכים
עניהם כדבר שהוא כוטה עבודתו לא יפחד
עניניהם ולא יירא מחלקותם וים יוכיר
אונתם לו יחד ככבודם ולא ילויים לא יהם
ולו יפה להם השקר כיו שאמר הנביא יי אה
יעשו לו ונן ולי יול אדם לכוטה לא אנה
ואין גדו כעלם יותר ון האנה כו הי ש
שנוחין כשם לב שלם שייער ויכחול
העבירות שעשה כל ימיו ויכחולו לרץ על
כל דבריו גדלים וקטנים ואפי שיהיה קטנה
שכן אדם לישות הכל יכחולו להשפט
ואין שכחה לפי דרך אונת סינים קשים
כנהגם הי שחזקו כזה לב שלם כוודא
יהיה נהר העבירות גם הי שחזקו כזה
שכר החיות ועלוד שכר החיות וינטס
נע שפסע ג פסיעות לכדו הא ועל כן וס
לכל הגדלה ושכר שא עשו עבד ש
שקיים חיות כיווד ודא הי שחזקו כל
זה יקיים החיות כשנוחה כדו ככח כל
דיע השם כשנוחה ויתרעה כל השפסו
כיו שאמר יחד והכוטה חכולם לו כו
באית כענין והתאיות להלעו ולי יתוה

אשר יצר וזו השוואה על היסוד וענין הכ
הברכות וזו שמוע קל ועל היסוד ש
שיקום ויבדק כטורה וכל אלה ערך זריזות
גדול ויערך אפרוש זריזות מחשבותיו ה
הרעלת אך הזריזות נע כשהוא זריז לעבדו
ולדוף אחר תאוות כלן של דבר ישיק חידת
הזריזות על כל המצות ויעשה חלוקתו כי
כזריזות כרי שיפע זהרה לחלוקת שמים
וזמרו רבותי הן קל כנשר ונכור כארי ועד
כנצר לעשות רצון אבך שבעמים וכן אמר
רוד השתי ולא התחבת השמו ויעתך

שער העניות

ענינו חקלקל בעולם הזה וכעלם הכז ועליו
אמר שלמה על עדרה ייש על עפרת והנה
עלה על כלו קחשונ כשבעה דברו גנה שלמה
את העל ומשה רבינו אמר דבר גדול חקלקל שנ
כי קרוב אליך הדבר חזר כפוך וכבכך ועשות
תועה הדברים חלכך לפך וחפך לחון ומי
שמתעל כזה אין לו עלות גדול חזה ייש
יש עלות שהוא טוב חזר כען היזש ומז
ומתעל לעשות רעות ולרוד יחת התאוות

שער הריבות

יצע למעלה גדלות יש גחנין נריבות
נריב כחזון כ נריב כעס שיטח לעשות
רצון כל אדם ג שיהא נריב כחכמתו ולחיה
לכל אדם הנריב דבריו נשועין כשמוכיח כנ
אדם והכל יאבהו ויערוהו עיקר שכה הנ
הריבות לדון ערקה יתן לרעה השם
הנכון מתנה גדולה ומי ששואל הוא חיש נריב
אל הנריב השלם הוא הנכון חעט יורכ קודם
ששואל חזק אדם אשר דעתו העררת ג
כפעע חזק וזמן אף זהוב כפעע חזק וזמן
נריב כמו שנותן אף זהוב כאלק פעעו כל זהוב
זהוב כחזק הרואי כי הנריבות תלי להרע ולפי
רוב התעשה חי שאינו חתרב ומעלים עינו
קרא בלעל רשע אכזרי וחוטא ומכחיש ייחוסו
והנריב יעשה חסד עם הנריב כען שיותן
כסבו פעם יפות ודקדק שיקה ועצ ינרכין
יו יתן לו החעות בעת שיחזק ינרכין כזול
ודקדק כזה וקרא נריב הנריב חנצת ע
לרוע ועד כסף הכבוד וביא חנחלה כבוד וחי
ומקדמת הקאולה וכשעת פטירתו היא עשה
לו איה ניהיה נריב כחזון לכתב לקנות
ספרים ושאלו מי שאין לו ולו יחוש אם יש
ישחירן הספרים ושאלו כל מי שיערך ואלו
חשונתו לעמים וזו יש ספק נרו ילוד ג
לעשירי ויהיה נריב כל לקנות המינות כזק
לעשות טלות טא וכיזעו כזה ויהיה נריב
כחשון ומתנו שלא ידקדק עם חביו על
דבר חועט אם חזר ין יז שון אל יעמינם
זהיה נריב כעסו לטרוח עמו כע אדם

ולמעט כיערות והתפל כערס לשמוח בשמחה
ולכך חלם לעשות חסד עם המתים ויהיה נרי
כחכמה לומר לכל להשיב לשואל ולו יהיה נרי
כחכמה לפר לויק יון לבשר תאוות

שער

על הענינים והוא קפך במשאל וב
וכמתן על דבר חועט שמוע על הכריות ואינו
זהרר המינות ולו יקה לזר ולו חר גם כעס
לו יערה עמו חורים גם נחכמתו לו ילוד
לחורים והעוב שטאת החידה שאינו חקפד
חחוט כהלם גם הוא רחוק חן גמולה כי הנריב
אול ושמה ולכש הטוב ובחוכמו ומתך כך
תנאה וכן זה אין כעסן לן י שקול אדם כנא
כמאזע חכמתו חתי יהיה ענין חתי יהיה
הזכירה היזגר

שער הזכירה

חשון ומשון ומתע וזכור נרין והכרין אפי
כחיל דעל יזכור הדברים לחזון כחזון
ולו ישנה אה נחכרו דבר יזכור כרי שיפע
כמו כדו גדול חתי שיש לו טרדות רבות על
ערך להזר חזר שלא ילה יז ישאל כי חז
חזק הטררה לו יזכור וזכור טובה שעשה
לו חכרו וזכור רחוק ענינים ויטיב להם וזכור
עדות שעמד להעד שלא יערך ולו יחסר
על כל המינות נאמר וזכרתם וזכור י תמיד
ועתה יש אלהי שאלשים השכונות שיהשו
עם נפשו תמיד וזכור איתם כל עת

שיחשוב וזכור השם שהיניא חזון ויש
וזכור הטובות שעשה ערך בחיים חשור
חבון חזק על היו הזה

תחשוב אם רופא ייפא עינך שביית כיה
וחשובה יז יזכר אחר הייתה נכנע לו
כש אשם שטורן שלם כלל זיכור

תחשוב שנתן כך חכמה ודעת להבחין
ולו עשה חזק שמה

תחשוב שנתן לך תורה הקדושה להאיר
לך ולהגיע כה לו חזון שלם העלון

שיחשוב אם החזק או שר טלה לו כדב
והיית כו דבר שלא תבין איך יהיה חדי
לך חתי שידע להבין ולהקד לו חזון לקטן

כל שכן וכל שכן כחורה שאלמה יפי חן הקטן
שיחשוב כל מה שנכרן כעלם עשה
שליחותו אם השמש לו היה זרח את
הארץ לו חזק את יכולה כמה היה העולם

חקלקל וכן כל הדברים שנכרן או עשנים שליחו
שליחותם חזק לו יתבייש שהוא חשנה כזו
הכורו שכרן חוט חמיות והוא עוכר עבדו

תחשוב עבר שידעו חטיב לו כמה הוא
נכנע לו כל שכן שיכנע אשם שהוא הו
החטיב לו

תחשוב איך עבדי החזק זריזים כעסם
אשרת והעמיק כלם לעשות כחכמה
ואם ישכח החזק יחפש לשון יחן קל וחומר
שיעשה כן וכדא אם יתעסק לחשכרות

תחשוב איך עבדי החזק זריזים כעסם
אשרת והעמיק כלם לעשות כחכמה
ואם ישכח החזק יחפש לשון יחן קל וחומר
שיעשה כן וכדא אם יתעסק לחשכרות

ליחד השם יהיה יחורו כלב שלם אם יעשה
שום חינוך יעשה לשון הנרל כחכמה ונרע
תזכור חתי שיש לו אשה שאובה יוטה
נכפשו או כע שהוא טורה תמיד ועע
לעשות חפצים חרוז אהבה קו שיעשה
לחובו הנרל שכשנים

תזכור כל יום כמה עסקת ער אורט
הזם ואם תחזקו שחזרת נגד בורחך
התאונן ושבו יליו ואם כל ימיך עסק ביעורז
יותר העבודת הכורו ולכל הפחות חשנה
וזיך תעסק בעבודתו

תזכור איך אתה זריז לענין זה הע
העלם ואיך אהב יליו חתי שיעזר
לך לנסות הון ויפשו שחזק הכל כל שכן
שתהיה זריז לקבץ זכות ועלם שכולן ו
ארוך ותבחין כן שש עלמים ומעלות האחר
כיתרון האור חן החושך

תזכור ותראה מי שהולך לפי החזק
שהוא חקשט ענינו קל וחזק חתי שש
שעונד תמיד לפי השם שיתקשט ענינו
ואנחנו עמו עומדין תמיד והוא מחשבות
ואנחנו נחזקיים לך לפניו באות

תחשוב אם חכמתך יותר חמיעניך
ומחונך יותר חיענקת כזה אתה וחתי
עמך שאיך נותן חתי שנתן לך ואיך
פרע חוכך חתי שהלוח לך

תחשוב שר יז חזק שיסכר לך פע או
אבהתך איך תשוח כבכך קו אכור
שנשאו לך והדיענו שהוא יוהב אותנו ש
שגם אנחנו נז הכהן וגשוח כו

תזכור איך אדם חזון ירכיז קודם
שהוא יערך קו שיחזון לעלם הארוך
תזכור ותחשוב כיחך בחורים עשירי
גבורי וטאים שחזק ועצב עלם הזה
לכן תקנה נשמתך כי איך יודע חתי יכז
בעל הפקדון ויחן את פקדונו

תזכור העלה טובה לישב יחדי וכר
כי זאת ולשון הרע ושקר וחטפות ש
כל זיל העבירות כשעם והיחיד עיטל חל
זילן וכל חסידים וחכמי יתחבר

תחשוב ותתבונן כין העלונים ובין ה
התחטטים ותבין שאותה קטן ותפל
ותבין איך חזק סודות גדלות ונבזמותו
ונפלאותיו והשואר על כל מה שכעלם כחזו
וחיות ועפפות ודגים וכמה חתי חייב להודו
ל כמו עבר נכזה שגלו החזק וגשון

תזכור ותחשוב חסדי האן שהוא חזק
אזוך חפגב העלם ואותה רואה
כמה כע אדם חזקיים בחולו וגרש שחון ו
ילפת ועע ואתה חייב ופושע ורואו לכל

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור תמיד נעיונות עלם הכז ואל
תאבה עלם זה חזון חפצ שחזון
תקח יורה להגיע לעלם הכז

תזכור על יאות עבדי החזק והחזק
הק נבאלם כל שכן שירא חעניט
תזכור עלמי שנתחייב הרעה לחזק
וחזל עליו וייסרו חעט כמה ישאח
כל שכן שותשוח כייסרון שהם תחת החיות
שעברת על חטותיו

תזכור שתחסור עינך וחזוןך
וכנך ואשתך כיר השם ויהיה
הכל טען כיר ותחשוב אחר שטת לו הכל
אם כן יעשה בשל חתי שיחפון ויחיל להתרע
על מה שיעשה בשל חזון אם הלחת כל
יחך חתי נפועת כי יש לך שכר גדול על שהו
שהזנת לך להחסר יליו

תזכור ותחשוב שאדם אחר שקול
יותר חזק וזון זה חזק הגון כי ע
שונה יפה וזון נחשב לחזונה אך כל
החשיבות כז חן החכמה לכן תחזר לתקן
נשמתך אשר חזנה הכל

תזכור שהאדם נז כעלם הזה ולו היה שום
אדם יכול להקדים כיותו לעלם זה ולו לחזר

תזכור ותחשוב אהר שטת לו הכל
אם כן יעשה בשל חתי שיחפון ויחיל להתרע
על מה שיעשה בשל חזון אם הלחת כל
יחך חתי נפועת כי יש לך שכר גדול על שהו
שהזנת לך להחסר יליו

תזכור ותחשוב שאדם אחר שקול
יותר חזק וזון זה חזק הגון כי ע
שונה יפה וזון נחשב לחזונה אך כל
החשיבות כז חן החכמה לכן תחזר לתקן
נשמתך אשר חזנה הכל

תזכור שהאדם נז כעלם הזה ולו היה שום
אדם יכול להקדים כיותו לעלם זה ולו לחזר

תזכור ותחשוב אהר שטת לו הכל
אם כן יעשה בשל חתי שיחפון ויחיל להתרע
על מה שיעשה בשל חזון אם הלחת כל
יחך חתי נפועת כי יש לך שכר גדול על שהו
שהזנת לך להחסר יליו

זה והוא כר חזון חזן עליך ותבין איך חייב את
לכך ש החלה ולשכח לפני כלב שלם

תחשוב אשר חזוןך פיקדון כידך לכן אל
תנטע לעשות חפסיד ועשה כשמה
נה שיעשות לעשות כו ותקש תמיד חיות
השם שישלך לעשות ריטע

תזכור תמיד חיות החזק ותרגל ע
עמך כחעשים טובים ושאל עזר
מהאים שיעזרו לעלות חליו

תזכור ועלם לעשות טובה עם חמירך
שגם כעלם השם והשתל לקטרך
אחים ורעים ואומים שיעזרו להגיע יל עלם

תזכור ותחשוב גדלות האן ותבין ככ
כבריותו העלונים והחטטים חתי שלא
ראה חשום זריחת כמה היה נפלא כשהיה
רואה גלגל השמש לכן עשה עמך כל יום
כאילו לו חיות חשום לכן עשה השם שהם
כחכמה גדולה שיוך לה ערך וכן דוד אחר
נפלאים חעשיך ונפשי יודעת חזר

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

תזכור ותחשוב להתבונן תמיד לעניני
המינות אעפ שאותה ידעת הנשעך
תחזור להתבונן כהן חזק שכזת כחיים
כי חכמת האדם היא חתי כטות כרוב הימים
ועל כל דבר נרבו הן חעניית החינות הן חע
חעניית גדולה השם תתחיל להתבונן כאילו לו
ירעת וזו תבין יותר ותבין חסידו להתבין
ותעמוד על כירור הענינים

עצמו והתכונן חי שחומל על הצד והטכרי
ומגדלו ומגשאו ומודיע שאדם ירום לבבו ש
שיסירובו הגדלותו כנה הוא יעריך לחקור
על עבודת חי שגדלו כיון שבידו להעבירו
הגדלותו כל שכן אנטח גרים וכלאט תלוין
כד הא ויין לנו חמול זולתו הגה השלמת
ששים עים ככר קצרה והחשיל
יבן יוסף קה

ויין
הפעם הם אנטח הנפש הריבוי
השחרוריתם ויין תהיה זרין נתן
לזכרם יתחדש לך כח עליוט אשר לזרעת
הזכירה היין כל החזקת כל התורה כולה
הזכירה היה שוכח הכל והיין חכמה לדי
עשייה וזה גרד גדול הזכירה שיחזור
תמיד מה שחייב לעשות וזה עריך כמות
כל ירמ יי לעשות ויתכונן כל מה שחייב
הפני אס הוא תקימותו יין אים אפשר לו להג
לקיימו ויטוח על כל מה שיוכל לקיים

שער השכחה
חי שהוא שכן
יש ביעו ובין חכיו כרי שיזכור לה אפי
פחה יכתוב שליו ישכח ואדם נכבד והר
שלא ילוד כי החלוקה התנייש לשאל אדם
ילוד יזהר חזר אפרוע אם עריך להש
יזהר שלא ישכח חי שגמל לו טובה יזהר
שלא ישכח ולא ישכח ענותו יך יכתבם
על כפר ברזו וחזור תמיד כדי שיתחרט
עליבם וישכח ועריך שלא תשכח כוונת
בארך כוונת ועריך נדרים שלא תשכח את
התורה והשכחה טובה היין שישכח חי
מעשים הטובים ויהיה כענין כחילו הוא ל
ריקס ומעשים טובים ומתוך כך ירדוף
לעשות ולזכות וישכח פכשע חכיו ויחמול
וישכח חלבן קנאה ושטנה והרהורים רעים
ובעת התפילה ישכח חלבן כל החשבות וית
ויתגלגל במחשבותיו לעלות להעלה ולעמוד
אפי השכינה וכשהיין עושה צרכיו ישכ
כל רברי תורה ודברים קדושים ובאותה שע
יחשוב צרכי ביתו ויהאם עצמו שהוא נ
כל הלא יצאה וכזה ישפא לבט כלל של
דבר לכל דבר היטוב והיצוה יעשה לה זכר
שלא ישכחה

שער השתיקה
והדברים יזכר
החכם כשאני
התחרט פעם אחת על השתיקה יזע מתוך
אלה פעמים על הדיבור ויחזו הכמים לו מ
חינות טוב ונגף יתור השתיקה חי לנג

גדול יותר וזהו חכיו ומרים כיון שנתנו רשות
לפיהם ודברו כחשה חיד נפרע וכחתי ה
הדברים ומינותים שנחלקו אחתשה חלקים
א חטה ב עבירה ג נטוים ד ניהוב
ה חזק ח חטא היינו לדבר בתורה ויראת
השם ודבר שלום בין איש ובין חכיו לחכם
חכיו ולחם אבילים ועניים וכיוצא בכן
עבירה כגון ערות שקר ורכילות ולשון הרע
ונכו פה וליינות ומעטות וכיוצא באלו
נחום שאין בו לא תועלת ולא עבירה כחוב
דברי העולם כגון לרבו בנה שנעשה כמר
ומתנהגם השרים והחלים וכיוצא בזה
וכזה עניני מעיני העולם הנהוב הוא
הדיבור שהדברים נשכח מעשים טובים
ולגנות מעשים הרעים ולשכח היצדיקים
כדי שייטיבו ומתנהגם כעני בני אדם ואלו
ברוכים ולגנות הרשעים הכחישם ולנגמם
כדי שיחזקו ויחמה זכרם ויתרחקו מהם
ולו יתנהג כחנהגם החיות הוא הדיבור
של סחורה וכחשיו ומתן להתפרנס ושאר
צרכיו ומי שמתעט בזה הענין הוא חוש
השוכח השתיקה טובה אם פגעה כד
חידת הדין וישתוק כששואע חרפתו ולש
לשתוק כבית הכנסת וכשזוכי ציל חכמי
ישתוק לשאוע דבריהם אם חכיו ודברים
ישתוק ער שייטיבו דבריהם חי שהוא נגל
בשתיקה ייכל חלשון הרע ומעבירות רבו
השתיקה יפה לחכמים קו לעפשים שלהם
החך אחר עת לחלות ועת לרבו רוב דברי
הם כחשיו ומתן לכן לא ישתוק אדם לעלב
לא לרבו תמיד דיבור הטוב טוב יותר וזהו
השתיקה ויש חן בדברי הנכונים בנוסף
כחשכנות הזהב יש זשכ לפי חכם ושותק
ומקל שכר כגון ששותק ומכין לשואע
ויש שותק ומקבל עונש כגון שיחשוב זה
ודבר לפניו הוא אינו כמגדי כלום כשאדם
כשאדם חסופק אים דבר אם ישתוק ידבק
בשתיקה פעמי שהשתיקה אסורה כגון
שאינו שואל מה שאינו ידע יז ששואל
מתן זה שהוא ידע ושותק וכן אם הוא
שותק ואינו חוכה ואינו נחם וכיוצא בזה
שאדם עושה היטוב בדבריו הראשונים
היו נהרים חשיחה כחילה ומשיחת ידים
ומשיחת נשים דעכי רוב כחיל כוונת
התפילה חנה דברים בטלים הקובעים בלב
האדם השתיקה היין גרד גדול ליראת שמים
כי יי אפשר להיות יראי שמים בלב החרכ
דברים

עלה יש אפרש ארבע פעמים על כחות
שאינן חקלות פני שכינה
שער
הראשון ליינות הגנות דופי
כנגד אדם נקמן לין וזו רעה גדול
שהוא חכיו וזה של אונתו שאומר עליו
דופי ומשנינו לפי העולם וכזה יכלו היוק
גדול והעושה זה הוא יותר חזק ונגב כי
אילו עשים לבנותם אכל העתן דופי יין זה
כי חרונ הלב ומרוכב וזה השיי שואעג
על כני אדם עבור שהוא כן לכן חנה שאין
הגלוחו כחחון וככבוד ולועג כעעים וכחי
שיש בו חום כגופו והרי זה עושה ליינות
על מעשה השם השלישי הלועג על ח
מעשה אחרים וכל מעשה שהוא לא הת
התחיל נראה שטות וזה חידה תכניהו
לדי הינות להלעג על היטוב שאחרים
עושים כיון שהוא לא התחיל וכל היי
הליינות אין רע כמו רעת והתלוינות על
על הינות החלך ויש רבים שלא יעשו העו
הפני שיריאים חן הליינות הרביעי יופ
יושבי קרנות הקובעים עצמם לרבי כחילה
ומחפשי דברי ליינות ויין להם חילוכה יח
אחרת ויין חוששין רך שיהיין דברים
לרבו וכזה הם שוחים ורעתם רבה חיד
כי המרבה דברים חכיו חטין ובאותו השע
היין יכולין לקנות חיי העולם הבא החמישי
המתלויץ עם מעשים לא שהוא כן להם ילון
כדרך השוחים והתלויץ במשנת היין המכין
זה הענין חוב שוחת היין יוצא הדברי
חפיהם של לין היין ודע כי לא יהיה הליינות
קבוע באדם עד שהוא שרק על שמים הע
מעיו כעז כח להתלויץ ועל עושה עי
עבירה כדי לאונעם חן העבירות

שער השני השקר
דע של
חושך סברותיו אחר חידותיו העיל לפי עני
עילותו והכעס לפי כעסו והגאווה לפי גא
וגאונתו האוהב לפי אהבתו והשונא לפי שנ
שטותו וכן כל חידה לפי חידה הטבועה
בו מתקן דבריו לפיכך כל אדם שרוצה להיות
איש חיליים יעריך תחילה להסיר חמטו כל
חידות הגרועות כדי שלא תחשיכהו החיד
לפי ענינה ויז יוכל להשיג האמת ויש ל
כענין השקר חלקים א החכיש כפ
כפיקדון וכן כהלווא וכן הוצעד ערות שקר
וכהנה רכות שישי עונש גדול בשקר ב
שאין כגוף השקר נק יך ותבון הטעות
חכיו להיחזק לו ולא לשחור עצמו חמטו

ויו יוכל לעשות לו רעה ג שהוא חומר
שום טובה שעתידיה לכן לחכיו והיו חמור
אחריה לחנה וי אפשר לו אלא בשקר זו
חכשו לו רבו כזב כדי שיתן לו חתנה
ד המספר דברים ששונע ומחילף חקנת
הדברים וכן חוסיק חלבן אעפ שאין חזק
זה השקר ושום אדם יש לו עונש שהוא
עונש יוהב השקר ומי שחמול עצמו
לזה השקר רעלך כשיכח להעד שום עי
עדות יי אפשו שלא ישקר קצת כיון ש
שלא חמול לספר הדברים כהווייתן אלא ה
חוסיק ומתעט גם כשיעור יעשה כך לן
טוב לזרם החסר דבר ששואע שידקדק
ליומרו כהווייתן ולהתרחק חן השקר אעפ
שאין נק בשקר שהוא אעפ לא רגל עצמו
לשקר ה האומר לחכיו הטוב לו ולא ה
הבטיחו לחזרי שחכיו סומך עליו ולא היה
בלב לקיים זה שאומר רבותי אחר כפר
ואחד לב ל המכטיח חכיו הבטחה ו
גמורה עד שסומך עליו ויזע חקיים כזה
עונשו גדול ואם הבטיח איש עני ומשקר
בו עונשו יותר גדול וכן חי שנתפיו כפני
רבים את חתנה ואדם זהו כמו הבטחה אל
אעפ שלא נר לו חיונה כיון שהתכבד כדבר
והמשקר בזה רעתו רבה ל הגנב ל חכיו
שאמר לו רבותי טוב עליך ולא עשה ואפי
דעת וי אין לגנב ונתחייבו לתפוש אות
שהוא יסוד הנפש ה החשתכם כחעלת
שאינן בו ואפי כחעלות שישי כן אין לתפשו
כל שכן בשקר ויין לזרם לקבל כבוד יותר
חמה שריון לו חן המשקר ויין לזרם
נק בזה אלא שישי לו קצת הנהג כגון כע
של רב כשהיה אוח לו שינמר לזמן לעשות
טלפי הפך ויחזר לה תעשי חמיץ ויז עש
עשתה טלפי זה עשה וכבוד אצו שהי
תזמין המאכל שאכזו חפץ אעפ חיה לו
שלא שלא להרגל עצמו בדבר שקר כל שכן
וכל שכן שאין בו שום ריוח וזה דבר וכדור
חי שאינו מדקדק כעניינו ואינו חושש ל
לפני שקר בדבר שאין בו לא נק ולא ריוח
כיון שרגל בשקר לא יוכל להזהר חן השקר
גם כשישי נק בשקרן לחורים עד כן ט
חלקים בשקר כלל שארבו חזכי שקר
תרחק כל ענייך כי גדול עונשו של שקרן
אפי כשיחזר אחת אין מאמינין לו אדם
יראה שניים מדברי דברי סתר לא יאמרו
לכן לעלות לו כי אולי לא ירע לעלות ומתבייש
לפניו שלא לעלות לו חתך כך אומרים לו דבר
אחר דברט נמיצא שגרם לשקר חזה ה
העניין ידקדק שלא יזרם לחזרי שישקר

ואם יהיה לו השאמתו עם השקרנים ויכיר
הכזה גדולה להגיל חן השקר פעמים התיר
ושקר כגון לעשות שלום ולשכח לה ואין
ובאפשרותו שאין לשכח דבר שאין יסמוע עליו
אורחים ובחסכתא זכר אם הוא יודע יאמר
זכר אינו ואם שיהא עם אשתו ושאלוהו
היכן הייתה ידחה ואתם בדבר אחר

שער השלישי החניפות

החניפות נחלק לט' חלקים ו' החכיר בחכמה
שהוא רשע ועשה עבירות וחמק ל' וזו
או לא פעלתו וזו זה החניף רשעתו רב
ואז לא ר"י שאינו חוכמה ולא שהוא ר'
תיישר לו שקריו וייעצתו ויש זה החניף
שגשג שלא קיטן על הוונתו ויחזיק ר'
החוטא שלא ישכח וזו זה החוטא עש'
רעה לאחרים וזו החניפות של זה לאו ז'
יתקן לבן זה שיעזוב ואם עשן של החוט'
גלו לרבים וזה החניף ל' כרבים וזוהו ל'
ד' וישר אתה וזו חילו השם וכזה ל'
ד' ח' החניף רשע בפע כפע כע
אדם יפני שלא בפע הרשע וזוהו ע' ל'
שהוא אדם טוב ועליו טוהר ועצמי תו'
תורה והלל' והשומעיו שהוא יוהר
עליו שהוא יכבדוהו ויש חכשול גדול
באכשול הרשעים כי כשיש כבוד לחכמי'
והידיקים והם עליונים וזו ל' העם ישמע
ועינתם וגם אחרים יקטנו בהם ויעשו ג'
העשים טובים ועוד טעם טוב ככבוד ה'
הידיקים כי עיקר פליאת עולם והיורד'
הכל כד' לקיים התורה נתינת החכמה
ידיקים כשכל העשיהם הטובים כזה ה'
חזרים להק' שעיקר כריאת עולם עבד'
הידיקים ונקייתו כוונת הכורין ככריאת
עולם וכל החכמה אותם חכמה כוונת ה'
הכורין ככריאת עולם והוא כמו שאוהר'
זיון עבודת השם עיקר וככבוד הרשעים
יש חיל התורה והעבודה אך יש לכבד ה'
הידיקים להוריע אל כי עבודת השם היא
עיקר ה' והחמק ל' רשע ויוהר לו כ'
כמה ויש נחמד יותר ואדם טוב ואינו
עשה כן כרבים שלא יהיה לרבים לחוקש
כזה הוא השחית רעבן שהוא יחשוב ש'
שהוא ידיר וירוק לבנו ולא ישכח ויש
חניפות שחמקטן ובעל זרוע כד' שי'
שיאבהו אותם ויכשאו ויגלו אותם על
זה יאמר רבותי כל החניף לחכירו לשם
כבוד אסוף נפטר גדולן ה' החתכר
לרשע יעפ' שאינו חמקטן לו ויכיר הש'

השכחו ולא שהוא חקרו ומתחבר עמו
הרי זה כאלו החניף ויש חכשול גדול
בחיבור לרשע שהוא חקרו שומעו של
הק' ועוד שהוא חר ויחזיק לו והוא יקל
וחרים יתחברו וזו ויחזיק לו והוא יקל
אותם וגם יאמר ויחזיק לו והוא יקל
לומר ויחזיק לו הוא רחוק ושומע חמק
עניינו שאסור לראות לשמוע לך
יתחבר עם הידיקים ר"י ה' ויש
שהוא נאמן בעני כל העם וכו' שומעיו
לעצם והוא חמקטן לקרובו ולהעמידו רב
או פרנס וזוהו הקרוב אינו טוב כזה וזו
וחקלקל כל העם ו' ח' שיש כדרכו
לחכות כד עבד עבד עבד וזוהו חמק
להם הרי כחמקטן להם כי הם חשוכים
כיון שזין הוא חמקטן כן וזוהו חמקטן
אזוהו הרי כל העניין טובים ולא ישכח
והוא נשען על כלם ז' הרואה אנשי
הקורין עם קשי עורק וזוהו לבן אוי'
או יקשיקו אם אוכיחם ועל כן אינו חוכמי'
זה ישא עונה כי היה לו אכסות להוכיח
כי יזיל יעיל ה' השומע חכמים
לשון הרע יו ככל פה או יושב אצל חת'
המתלוצצים על התוצות וידע שבה'
קשי עורק ולא יקלו תוכחותיו ועל כן
שותק גם זה יעשה כי הוא היה לו לעני'
שלא יאמר שהוא כמותם ושהוא חודה'
לדבריהם וזה וזוהו חן הדברים שהיורם
יעזוב חכמת הרשעים כי או יכל לענות
להם תמיד ט' החכמו הרשעים ולא
הוה אכזר רשע ילאו חמק חורין שירד
שידק לו הרשע ויגרום לו הפסד בזמן
שיד רשעים תקיפה אך לו ידבר טוב על
הרשע ולא ישכחטן ולא יכבדטן על דרך
שהוא חסוב בעיניו ולא חפני דרכי של'
יש רשעים שאין חמקטן להם כגון זה
הדרכי הרקן שלשה החניפים להם
לאשתו השנים שלום הבית אכל חובני ט'
שלא יחליטו לרבו שלאחר תורה וחינה להו'
להחניף לתמיד ולחכירי כרי שילמדו וכרי
שישמשו לדבריו אכל תכחותו כי יש אדם
שאינו חקל תוכח ככעס ולא בהכחיה רק
בחניפות יסור להחניף לחגוב דעת
חכירו ושלוח לו דומן וידע שאינו חקל
אחר ר' שומען כן חמקטן חיים שגבר'
אזרופה של בית חמקטן נתינתו הדינים
וחקלקל העששים ולא זל אדם לומר לחכ'

מעשי גדולים ומעשיך פרנס נדיין וגזאי
ידיכים חזק להזהר חן החניפות שלא יחניף
לאחרים ולא יקלו חניפות וימירך חזק להתקן
להתרחק שלא יתנוון לעשות חניפות בעל
בעשותו העשים טובים אך לשם הכורין
אז יתכוין גזר גדול להתרחק חן החניפות
שיכרה חן הכבוד ושלא להנות ואחרים
כי רוב החניפות הוא כשכלו אילו שני דברי
והמסתלק מהם יעל חכמה עבירות גדולות
וחייב יודם להתחבר עם הטוב ולהתרחק
חן החניפים ולא יתעבד עמהם וחייב ללך
עם שמונה גותי טובי ואם אי אפשר לו
אלכת ישכ כד וידום

שער הרביעי לשון הרע

וזהו לשון הרע החספי בגנות חכירו יעפ' ש'
שהוא יוונת וכל בגנות היוהר שר הוא נכז'
חוצין שם רע אבל בעל לשון זה שיושב וזו
יוהר כן פלוג עשה כן וכך היו אבותיו כ'
וכן שחמקטן עליו וכו' וזוהו חקל לשון הרע
הוא עורק על שמים חמקטן כי הוא חוטא ללן
הטוב והרקל כעון גדול כזה קשה לו לפרוש ו'
לעשות תשובה ואפי' אם ישוב אין תשטטו
שאינה כי הידין חוכה לוי שספר עליו לשון
הרע וזוהו יכול לזכור אותם שסיפ' עליהם
יש ח' שסיפ' עליו כסמ' ומתבייש להוריע
לך סיפ' עליו ולקש וחילה חמקטן ופעם
ידע על סגם השפחה וזיק לדורות הבאים
אחריו וזין לו חמילה עלותה לשון הרע
נחלק לשמונה עשר חלקים ו' כזה שהוא
חמקטן לשון הרע כ' יספרו עליו וזוהו יכז'
חמקטן וכו' שהוא חמקטן אחר חמקטן
חכירו כן יחפשו יזמר וזוהו חמקטן כן יהו'
חמקטן ל' חמקטן ז' השומע לשון הרע ה'
הוא כמו החמקטן כי כל החמקטן שהוא שומע
ושותק יהו סמרים שהוא חמקטן ויחמקטן ג'
הם וגם החמקטן לו יזכיר ריבה יזמר כיון ש'
שלא יגבר בו ג' אם יזכיר לו כז' לבין
עצמו העשה אבותיו הרעים זכר' הוא יזמר
עבד על לו חמקטן איש את ענייתו ד'
אם יליאט כפע אחרים על העשה אבותיו ה'
הרעים על זה יאמר חמקטן החמקטן פני חכירו
כרבים זין לו חקל לעולם הכז' ה' אם הוא
חמקטן חמקטן אבותיו שלא כפעו אך רבים

שומעים וגורם להשנינו ולכזות על זה
יאמר רבו כת חמקטן לשון הרע חן חקל
חקלקל פני שנינה ו' החמקטן לשון הרע
על בעל תשובה וכו' וחמקטן את הדכים
כי כל חמקטן יחשוב ידך ישוב וזם כן טעל
דלת התשובה ועד חמקטן של זה החמקטן
גדול שהוא שהוא חקל על השם החינה
לעשות טוב ז' החמקטן לשון הרע על
גבוי ידקה שהם כשרים ועזומים וזוהו
עליהם שהם חמקטן הידקה וכו' שמים פנים
לקרובים זה החמקטן גורם שהם יסתלקו חן
הגבאות יהיו אחרים רעים תחתיהם נתינו
שזה החמקטן גורם רעה לזוהו ידקה ש'
שיתנו ליד עושי רעה שאינם חמקטן על
הטובים ועל העניים יפסידו שאילו החמקטן
הרעים יאלו הידקה ח' החמקטן לשון
הרע על היטוים וזוהו חמקטן ענינים ענינו גדול
שהוא חמקטן הידקה וכו' גזל אותם כי
כזה הוא חמקטן ולא יחילו עליהם גרוה
החמקטן לשון הרע הוא צדיק כענינו כי יחשד
פלוג עשה כן וכך חמקטן עשיית כ'
נתינו שהוא חמקטן וחמקטן חמקטן טובה לעצמו
י' שזה החמקטן הוא שחם כאיד חכירו וכו'
שחם כאיד חכירו או יקרה יז' החמקטן
בגנות הוא גורם חמקטן לעצמו של אדם יכול
לחושדו ברבו שהוא חמקטן על חכירו כי כל
הפסול פסול וחמקטן פסול יב יזכר של לשון
כגון שאוהר תשתקן חמקטן אינו חמקטן להו'
להודיע מה שאינו ידע בו וזוהו רבו לעולם
אל יספר אדם בטובתו של חכירו כפע שומעו
כי שומעו אינו יכול לשמוע טובתו וחמקטן כ'
חמקטן כמותו אכל כפע אוהבו חמקטן יספר
טובתו י' אם יגלה אדם חמקטן אכל
תאמר כמו שגילה עליו חמקטן כן יזכר אגלה
חמקטן שג' לו ח' חמקטן וזו חמקטן וזו חמקטן
תאמר יעפ' שהוא גלה עליו חמקטן חמקטן
עליו כזה הדבר בלידת החמקטן יד' יש עבירה
אחרת הנקראת רכילות וזה החמקטן לזרם זה
שחכירו דיבר עליו וכו' גורם שטוה כמנהגם
והדין חמקטן שאין יאמר לבעל דין אינו חמקטן
אזוהו אכל חכירו רבו עליו וחמקטן טו'
אם תראה אדם שומע רבו או יעשה רבו
יש לדון רכורו וחמקטן לזר חמקטן וזו חמקטן
אם הוא ירא השם נתינו חמקטן אכל חמקטן זכר'
אם הדבר נגזרה לחוכה יותר חמקטן וזו

הוא בינו פועלים יהיו חן החטא ופועלים
יכשלו יש להכריעם לזכות ויום הדבר נוטה
לחובה יהיה הדבר יושב כמו ספק ויול
תכריעו לזכר חובה ואם השיש רובו
ועשין לרעה וידעת כי אין יראת השם
בלבו תכריע ועשין ודבריו לזכר חובה
ו' קחפך דבר הכיין אין לו ללות באור
רשותו ול דבר הכיין נסע שלשה אין
בו חשום אשון הרע כי כיון שנתגלה נסע
ג' הוא כמו ידוע אבל ויום חן הג' ס' ס'
אחר אין בו חשום אשון הרע ואם ה'
החסר הדבר השומעים שלא יג' ופי'
ואחר נסע רבים יש בו חשום אשון הרע
י' וזהו אסור אשון הרע על בעלי חן
וחלוקת וזוהי אחר אשון הרע על
בעלי עבירות ונזותם ולכזותם ולהש'
ולשניאם כענין העולם שיהיו ס' כ'
בעניהם ויבדלו מהם ולא יעשו כח'
כועשיהם י' ח' זהו שיהיו לחז'
לחטא לאשון בחטפות וליענות בזילות
בניבא פה באשון הרע ולדבר שקר ובזב'
ועתה אם בא לשבך גזל וחזק תיאר
שיתרחק החכירין הראשונים ולהרבות בו
כשתיקה חזק תאר וישב כחזר לברז'
ויעסוק בתורה ויתחבר עם חסידים ש'
שוים חכמים דברים נטילים רק כל
בירות שונים ואם ישחטו דברים בט'
בטלים ואם יחסין לדבר יגזרו בו יש'
חוקר גדול של חיצות תחת האשון וכן
רוד יותר חי רועה לקנות עליהם זה ועלם
הבן יחזרו לו אין אדם יכול לומר להם כזול
הוא חזק וכן הוא חזק יותר חי האיש ה'
החסן חיים יותר לו חי וכל לקנות חיים ה'
אמר להם ענו הרע וירגלו עננתו בחי'
התלויות באשון לדבר דברי תורה ויראת
שנים ולהוכיח בני אדם ולינות בני אחרין
אשון ולעשות ולחם זכילים ולחם עניים
ולדבר על לבם דברי תנחומין ולדבר חנות
להרגל כשירות ותשבחות וזו יהיה אהוב
למעלה ונחמד למטה ויהיה שכר ברכ'
טוב היצפן יג' יק' י

שער היוצאת

הנשמה נבראת
וחוקם רוח קודש
ונחמה וחוקם טהרה ונבראת חזקה
העליון וקודש הקדשים וחוקם שהכל
אותו וזין שם שקר וכשהיודם עשה

שקר לא יוכל אלא לומר כי אין השקר והתנח
לחמת וזין העלה באדם כחו העלת האמת
והשכינה קרובה ואי שקורין אמת ולא
יהיה רגל דבר יחד כפה ויחד כלב'
חסידים הראשונים היו חכמים אמת כלבם
כשהיה אדם תקח ונחמד היו נותנין אותו
כפי זה שלבם כל הדבר אמת כלבם ו'
ואיט רועה לחשוב שקר ולא לדבר שקר
כל הדברים שיחשוב ושירדק יתקיימו ש'
ותגור אומן ויקם לך וחי שביה הרגל
עצמו שלא לחשוב כי אם אמת יראה בליה
חלומות אמת וירע העתידות גם ברחוקות
יהי אמת אם אדם רומז לחזרו כראשון
כירו או כשאר איברי הכל יהיה אמת
וילמדו תורה לירע האמת וכדי שיוכל לירע
המדות על אמתו ולעלם יודה על הא'
האמת ולא יתבייש ואפי' בדברי אנרה ש'
שתיין בה קיום חיצוה ילמדו לירע האמת
כדי שירע האב דברי אמת ואל תיבש לו
לקל האמת ופי' קטן ונכה ויחד שלא לש'
אשקר או לנאם ולא להודים ועשה נאמנות
אל הרחוק הוא ידריכנו בדרך אמתית ו'
ויבאנו לחריז להגיע לומר עליון אשר שם
חכיון עזו וטי תפלות

שער התשובה

התשובה גדול
שחונת ער
כפי הכבוד שנ שוכה ישל עד י' אהרן
עבור דברים יקדים כל אדם לשוב ביו'
נעורין ו' עגודת התורה והיראה וכל
המעלות הם רבים חזק ויחזי של אדם חז'
חועטים והאדם יש כו חידת עצלות ואפי'
אם יתחיל ביו נעורין לא יוכל להשיג הכל
כ' אם ידמה תשובתו עד שיאסוף הון
אז יתאוה יוט ויותר כי זין אדם יוציא
חן העלם הזה וחזי תלוות כידו יש בירו
חנה יתאוה חיותים שנ אוהב כסף או יע'
ישבע כסף ג' הונן התמעט ואין לו
זמן לפצוע מה שאיחד עצמו כי כל יום
יום חייב לעשות כל יכולת ופרע מה שנ'
שכיל ד' כשיאחר לתקן נפשו אז ה'
הייער הוך ונתגבר ונתקשה האב וכבר
הורגל בעבירות וכל העבירות הן בעינו כ'
כה יתר ולא יוכל לטהר עצמו ה' אולי לא
יארך ימים וימות קודם שישוב על כן
יחד כל עת ויהי בידו לנעם ו'
כשתאחר לשוב יהי עונותיו ישנים

וישכח ולא ידיו עליהם ז' כשהוא זקן
אז היער חלש ולא יוכל שכר על התשוב
כאילו הוא עשה תשובה כחורותו כ'
כשהיה בחזק כוחו ששה דברים
יעורו אב אדם לשוב א' כאשר יבוא
לאדם ירות הן נאט הן בחזקת הן כנני'
יחשוב בלבן אין זה כי אם תהא ענותו
ורכיו הרעים וישב אל ו' וירחמנו
ואם האדם אינו שב חכה ירותו אז ו'
ענותתו כפול כי זה עבר שאינו חזקין
שהירות באו עליו ואת השם לכך
בעת יחפש כועשין וישב כ'
כאשר יבואו יחי הזקנה ויראה חלשות
כוחו אז יתעורר ויחשוב לאחירתו ויזכור
קיינו וישב ו' ואם לא ישוב אז ענשו
כפול כי זה תמהון גדול כשהוא רוצה ע'
שיחיו הולכין ונתיין נאט מתלרלו ושהוא
נוסע לזית עולמו ויירך לו יתן לבו להפן
גדה לרבו הגדול והרחוק אין זה אלא ה'
וחה מיעוט וזוהי ג' כאשר ישמע
חוסר חכמים בזה יעורר לבו לשוב ואש'
ואשריו שהיו תקבל החוסר לו זכות גדול
כשעה שהיו תקבל תוכחות ובשעה
קטנה ייגז חאפיה לומר גדול כי כל זה
שהוא תקבל עליו לעשות יש לו זכות בא'
כאילו עשה יותר וזוהי שיקבל עליו
ד' כשיקרא בתורה ובנביאים וכתובי וכל
וכדברי חכמי וזוהי ז' זהירות ועונש זה
והחוסר הנעוטי אז יתעורר לבו לשוב
ויחשוב איך יקרא דברי תורה כחשיל
דעלה ויעשה כענין שנ ביאשיהו ויהי
כשחזע החוץ את דברי הספר ויקרע את
בגדיו ובענין עזרא נאמר כי בוכים כל
העם כשחזעו את דברי התורה ה'
כאשר הגיע עשרת ימי תשובה יזוה'
יחר כל העם חיוס הדין וכל מעשיו יהיו
נזכר לפי הדין הגדול וזוהי יהיה העורר
לבו לשוב כי בימים ההם התשובה רצויה
לפי י' חזק חזק ו' בראות הרבה בני
אדם בריאים וחזקים ועשירים חתים קוד'
שיקבע יחיי זקנה ויפחד ויירא ויחד אולי
כן יקרה לו ויעורר לבו לשוב כי אולי ימות
היום או תחר וכן אמרו חכמים שוב יום
יחד לפי חיתתך פ' תשוב היום שחיי
תמות חחר לכן ככל יום ויום תתעורר

ותקייץ חשנתך ותחדש חיותך וזעלות ט'
טובות כל יום ויום כשהוא חזק ותעורר
לשוב לא יוכל לעשות תשובה שלמה אם
אין ישים על לבו שבעה דברים א' שידע
העשין ויזכרם בלם כל מה שעשה נעור'
ויירך לרעה ולתת לב על כל דברי התורה
עשה ולא תעשה ויבדוק את עצמו איך
חיה קיים ויזוה חיותו עבר וכן על כל
זה שהיה ירו רבות ועתה שחזרות
העולם אינם נזהרין חכמים בטילים
וחלפת כל בנישים וזלרנו עתהם שאין
לינוך ולינו נהרו בהזכות שם סתים
אבלה כלל של דבר לא נהרו הכל חר'
שכחו בתורה כספר המידות הזה כידנו
פשוט הוא חי שאינן כפי בדיקודק הוא
נכשל בהרבה הקוחות וזינו חזקש לכן
יבדוק השב לירע החיות וזו ידע וזוהי
חיה לא קיים ויתחרט עליהם וזהו שכ'
כי פשעי יזע ארע וחטאתי נגדי תמיד
ג' יבדוק השב לירע ולחשוב שאין דבר
רע כמו חי שאינו חקיים חילת הקל
כי אין חזקתו כיריעת החטא אם אינו ח'
חשים על לבו שאין רע בעלמא כמו רעת
העבר דברי תורה ג' יבדוק להשיב אל
לבו עונש העבירות בנינים קשים וזו ידע
ויפחד ד' יבדוק לחשוב ככל שעה של
דבריו ותחשבותיו וכל מעשיו גדולים
וקטנים בלם כתובים כספר זכרון וזין
שכחה לפנו ה' שידע שהתשובה
רפואה שלמה אל העבירות ו' יבדוק
לעשות ולחשוב הטובות שעשה האית
והיה לו להודות ולא די שזה לא עשה
אלא שעבר חיותו ולא חש לדבריו
ז' יבדוק שידע שהוא יבדוק להתחזק חזק
חזק ולהאנע חן הרעות שהורגל בהם
ויבדוק הסכמה גדולה בלבו שאם יעשה
עוד כמו שעשה ויבדוק גדלים גדולים
לפרוש חן ההרגל ואם לא יתחזק ולא יעש'
גדלים לא יכל להגיע לשערי התשובה
וזהו חדריות רבות לתשובה ולפי חדר'
החדריות יתקרב אל השם ולעולם אין
טהרה בטובה שלמה אלא אחר שיטהר
את לבו ועתה יש אכתוב כ' ענייני
שהם תעקרי התשובה א' בחרטה
שיתחרט על כל עבירות שעשה ג'
עזיבת החטא וינחור בלבו שלא יעשה
עוד חבו לאשית התשובה ג' היגן
כלב ודע שחללת התשובה לפי גדולת
החירות שיעטער בלבו על שחזים נגד
השם ד' יגן וינע כועשה נעט

ספק הי שרעל בזה הענין כי אכסוף אסדרו
לפרישות ויתום בעולם הזה שהיו שווים
ושקר והיה רעל אומר וידוי כל יום ויום ש
חרטה גדולה על נפשו וזם היה יכול
לכנות על פשעיו זה טוב מאוד כלל
לא רבו ישוב אדם חל חירות כעדר
ולזה הענין יצרך חיזוק גדול כי כבר ה
האדם חרעל בהם וקשה לו לפרוש מהן
ועל זה טעם יעקוב רשע דרכו וזיש און
החשבותיו ואל יחשוב בעל התשובה
שהוא חרוק חן השם חסד החטאים
הענוות שיעשה אך הוא יהוב ונחמד
לפי הבורא כאילו לא הטא מעולם ולא
עוד ולא ששכחו הרבה שהיה טיעם
טעם ופירש חזק וככש יצרו וזמר
החכם חקום שבעלי תשובה עומדין בו
זין היטיקים גמורין יכולן לעמוד בו
כי כל הנביאים כולם נבאו על התשובה
וזין ישר נגזזין אלא כתשובה בעלי
התשובה יהיו שפלים ועטים ביותר ואם
הכסאים חרופין יאותם כמעשהם הו
הראשונים יש להם לשתוק וישמחו כזה
כי זכות גדול להם לסבול הנשט כמה
העלה העלת התשובה אומל היה זה
חובל היי אהיו ישר שג ענותניו היו
חכדלים ביניכם לכן אהיכם והיזם ההוא
חובדק כשכינה שג ויתם הדכיקים וכו
כיי אהיכם ועשה חינוה ומקלן יאות
כנחת וכשחחה שג כי רעה כבר אהיכם
אות מעשיך ולא עוד אלא שמתאוה להם
שג וערבה ליי חמת יהוד וכו

שער יריאת שמים

ישל מה י אהיך שווא העתך כי זם לירא
וכתי אתי אהיך תרו ופתי יריאת היי
אוינד ואתח חכמים זין להקבה בעולם
הזה אלא יראת בלבד דכתי ויזמר יי
לודם הן יראת היי חכה שכן כלשון
יון קורין יריאת הן רבא יזמר בשער
שחכנסן אדם לדין וזמר לו נשיות ועת
כחזונה קבעת עתים לתורה עסקת כפרי
ודביה יציפת לישוע פללת בחכמה הכ
הבנת דבר חתוך דבר זופי הכי זין איכ
יראת יי זין זי אלו לא ושל לודם
שאר לחבדו יא ובעלה זי חיען לעליה
הך והעלה זי אלו ערבות טהם קב חומטון
זמר אה לז זי אה חוטב שאן העלות

אמר לכו רבא לרבא כחטותי היניכו
ול תירשו תרתי וזי גהינם פי ליהוד
יגעם ועמלים כתורה בעולם הזה ולת
תקיינוה ותרדן אהינם כחזותכם וכחיה
לא טעיתם בעלותכם יזחרי שאנו רוחים
שהכל תלי ביריות שמים וכל התורה זין
חועלת לודם ולא ביריות שמים והיי
יסד שהכל תלי בו והיי לכו עומד
לודם לעלמי עולמים וכן דוד העיר טוב
מעט ביראת יי זיוני רב ומהוה נאק
יש אהודיע ענין יראת יי ודע שישיג
חיינו יראת יי

היא יראת גזע חזר כגון אדם

שאיט ירא חלפי הא אר
כשיעשה שום מעשה טוב הוא יראו
חכע וודם וחחשוב לבו אם לא מעשה
טובה או יזחייג לי כע אדם לא יחוש
עלי וזם זה הזיש חתכוין כל ידיו זח
אחרית עדי אובד כיון שאין כונתו וו
וחחשבתו בשם הנכבד

השנית

הוא ירא חלפי הא אך הוא
ירא מעשג גהינם והוא
ירא שאן יכא כגן ערן ועבור חתחזק
לעשות מעשים טובים וזה האיש אפי
זם יקיים כל התורה כלה ככונת זו
טוב הדבר שהוא ירא חלפי השם אך
לא הגע לעיקר הטובה כי כל כוונתו
כעבודתו לטובת עצמו ולא לכבוד השם

השלישית

הי שהוא ירא חלפי השם
השם או חסד רב
בעלם רק שהוא נרע חסני וכל איברי
חזר עעם בזוכו גדולת וגבורתו ועבור
שזה הדבר עמוק חזר חזר להבין כי
דרך כע אדם שאן יעשו מעשה אם
לא יקוה שיהיה להם ריוח או להרחיק
הטק העליהם ועבור הירונה השלישי
קשה להשיג התורה לעשות מעשה
יראת שגשג ולקנות הגמול ועלן תחילו
כרכות וקללות בתורה להפחיד אכ הקורא
כדי שיעור לו כמו שעושין לער עבוד
שחוכמות קטנה זיט חבין ערך הטוב
על כן יצרך חלומד לעור אכ הנער באה
כחזונים וכפירות נחיצו שהנער זיט
לומר לכבוד התורה כי זיטו יודע ערכה
וזיט יודע שיש כלחזון טובה אחרתאן
הוא חושב הלימוד טורה ועל כרי להשיג
הפירות כמו העשאה הלזכה שאין חן
הנלזכה חשונה בעיניו אלא בשגל

הרחה שלו וזם היו עוררין לער קטן ליתן לו
אשה זון בית לו היה חתונה אומר כמו ש
שיעשה עבור פירי יזחר וזהו חחף שאין
לכו חכיר טובת האשה זון הבית וכן ענין
התורה שהיי עריכה לה עיר אכ כע אדם
כדברים שהיו חכיר להחשיך לבו לעשות
הטוב וכל זה יצרך האדם בעבור שחוכמת
קטנה וחלושה זיין לו הכחנה להבחין סוד
הענין לכן אל תהיה דומה לער אך
הבקש האמת לכבוד היומת וזה הענין
יצרך טינה ובכנה ועתה הט זונך ות
ותבין ודע כי חן הלב יוצאות החשבות
רבות והחשבות חתגבהות כחדרי הלב
כאשר יתרוחמו גלי הים הלב חשוטט כ
בחוכמתו לתרוק וטפה בראייתו עניי
רכים כרגע קטן חחשב הט והנה ורין
ושב וענין לענין האדם הזה החכמו
יצר העולמים ולמדו חכמה ודעת וזאת
החכמה עשה בעולם הזה מעשים רב
וחחף החכמה חושל נדג הים וכחיידי
המדבר וכעף השמים ובזאת החכמה
חכין יסודות הגף קרירות וחחיותו לה
לחות וייכשותו וידע וחכין תחילתי הגף
ורטותו לכדש סחי הרטונה וחכיר שרשי
ועשבים וחיי הפירות הקרים והחמים
החים והיבישים וידע בזאת החכמה לה
להשקות הגף כחורחי הרטונה להעמיד
על חזקו ובזאת החכמה יודע לחרוש ז
ולדוע ולקצור ולטחון וכל החלואכות יוד
יודע חחף רוב החכמה והנה האדם
שאיט בעלם הזה חחף חוכמתו זוף בעולם
העליון חתפשטת חכמתו וזעפ שאט ה
הוך בארץ כמו בהמות והשריעם הנשח
הולכת בעלם העליון כרוב החכמה והחכונ
יודעת חמת חדע העלזנים וחמת חדע
הרקיעים וחחף הכוכבים ושישור קומת
ויזעפ שהגף קטן חזר נשחתו גדולה
וחכה יתו חן השמים והארץ כי ידע
שמים וארץ ודרכי חמה וחללות וכל חיל
חילוקיהם הכל נכנס כנשמה וכיון שהכל
נכנס כלה כה זם כן היי גדולה חכום שום
אזן לו הייתה יכולה להחזיק

ועתה

כראותי כי האדם שליט בחן
בחכמתו כשע העולמות בעל
הבחתו וכעלם העליון זין אכל אדם
לחשוב להתכונן וזה הודיע השם ל זה
זין זה כי זם שישכיל לעכרו לכ שאם
לכין להכיר נפשותיו והכניע לשעט

הגף לנשמה וזה יוכל לו אדם לה עת זח
אחרי אשר עלם העליון חשחש לחתון
כגן הינה והטפנים והשחש כחודי זכ
ובברור זין זה להטות הגף כרי שיהיה
להטות עלם זה כי הגף זין כן חחש עפר
ורחה וזוך יתקן שאותו הענינים חן
הגדולים יחשחשו לעף חלה והחודל
אך הנשמה שהיי זכה ויעלה וחחשח
עד לשחקים וחחעל להם זהו סכריו גדול
שהשמים והארץ נבראו לטובה ולשחש
לה והיי יש לה לה להבחין לחשוב הי אע
אשר השחש והירח נבראו לטוב זון
זה כי זם לה שחשעף לזיע הכל להבין ע
נפשותיו הלאו ולשכחן ולשחור חחיותו
זון היי יראת שמים שאן תעמר על חיה
שכחב בתורה לעלם זיט חן הק לשוסעל
אט שאן יאכד יזהבת השם וזיות היראה
היי זתר טובה חן האובה וזער שידע
האדם כי געפ חחזקן כיערות כל העלם וכל
מעשה כראשי ומעשה חוכמה הכל רחמ
וחיטייר ככנין גף האדם חעט זוע
והנשמה היי דומה כמעט חזער הקבה
ונתחבר הגף הזה שהוא עלם קטון עס
הנשמה שהיי דומה לטורא והזוכה להעת
זה הענין הוא יכן נפשות הן טומת
יש יכולת ביד האדם להתפחד וירא חן הש
תחילת הינוה להזהר חל מה שהק הזהר
עליו ולתקן כל החששים על פי התורה ולקיים
כל דברי חחף ולהתבג כקדושה וטהרה
וכל מעשים יעשה זם הן בלבד ולי
ייקרא ירא השם זולתי האיש החזק כח
כחזרת לקיים כל דבר וקטן ודבר גדול ולי
לחמו נפשו על קיום חחיותו וכל הי
שלו חחוש לדברי חחמים וזמר חח זכ
לקיים הכל הוא חחזק חזר חן היראה הט
הטהורה והדריה להתקרב אל זמר הי
היחיה וידוף אחר העשים טובים ויקטין
עצמו לעשות כל מעשה אפי זם הדבר
כמו שטות כעפי העלם ודאי אפי השם
הוא גדול האן חחיעט כהילל חזקן שהי
רין לפי כח עבד יהיה האדם שאם כח
כחעשין שאם כיראה וכשהוא זוכר השם
יתרעו כל איברי חרוב חזרן אשר הוא ירא
חפני חן הוא חחין זיטו יודע סוד עלזנס שג
סוד יי אל יראו וכריות אהדיעם ורואו לכפן
שג יראה יי ככד הק רוינה שג רוצה יי אל
יראון ונראה עליהם כחכה שג חמה
לפן ה אל יראו ונתן לו חחן שג טוף נתן

הוא ירא חלפי השם
השם או חסד רב
בעלם רק שהוא נרע חסני וכל איברי
חזר עעם בזוכו גדולת וגבורתו ועבור
שזה הדבר עמוק חזר חזר להבין כי
דרך כע אדם שאן יעשו מעשה אם
לא יקוה שיהיה להם ריוח או להרחיק
הטק העליהם ועבור הירונה השלישי
קשה להשיג התורה לעשות מעשה
יראת שגשג ולקנות הגמול ועלן תחילו
כרכות וקללות בתורה להפחיד אכ הקורא
כדי שיעור לו כמו שעושין לער עבוד
שחוכמות קטנה זיט חבין ערך הטוב
על כן יצרך חלומד לעור אכ הנער באה
כחזונים וכפירות נחיצו שהנער זיט
לומר לכבוד התורה כי זיטו יודע ערכה
וזיט יודע שיש כלחזון טובה אחרתאן
הוא חושב הלימוד טורה ועל כרי להשיג
הפירות כמו העשאה הלזכה שאין חן
הנלזכה חשונה בעיניו אלא בשגל

כחליקת לשון כזה נמשעם וכן התשובה
אמר שומעין כן חלפתו חזים שגברה אג
מגדסה של חנופה נתעוותו הדינים ונס
ונתקלקלו המעשים ולו יכל אדם לומר
לחברו מעשי גדולים ומעשיך וזו
החטפים להם לנשותו משום שולם בית
לכל חובן שלא יחזעו ולרשע שלא
יזק לו ולכן שילמדו תורה וכן חזינו
להחכה לתמיד ולחכירין כדי שלא יזק
וכדי שישמעו לדברין לקבל תוכחות

לשון הרע

זאת המידה רעה
חזק ואפי לון וזאת
יוסור אסור כגנות חכירו וזהו לשון הרע
הרע שיאמר כך וכך עשה פלוני כך
וכן היו אבותם כך וכך שומעתי עליו
וזל האומר שקר על חכירו זה נקרא ע
שם רע וכדוראי המרגל כלשון הרע הוא
פועל על שמים ועליו וקשה חזק וע
לעשות תשובה הענין זה המספר לשון
הרע על בעלי תשובה כזה החטיא את
הרבים לנעול רותי התשובה וכן רע
חזק המספר לשון הרע על גבולו יר
הטובים ועל עשי חטא ויראי שמי
גדל שנשו חנשו וזהו חסד לשון
הרע וזו יספר בטובתו של חכירו כפי
שומעו יש עון הנקרא כילות וזהו
החלה אדם מה שחכירו דיבר עליו
וכזה נרם שנוה וזו שומים חייב
אתה לרוב אכזריות ופלי וס הדבר
כזה חובה יותר ולזכות ביעט יש
לחכירי לזכות ואם הדבר טעם לחוב
יהיה זילך ספק ומי שרוב מעשיו
רעה יש להכריז מעשי ודברין לחוב
המספר דבר לחכירו חן ולתתו כלום
רשותו וכל דבר הטומא כפי שלשה
כני אדם זין בו משום לשון הרע ואם
היומר הזהיר וזו השומעים שלא יכל
זופי וזה כפי רבים יש בו משום לשון
הרע וחזקה לומר לשון הרע על בעלי
עבירות ולזותם ולהשמיאם כעט הכריות
כדי שיברו חכם וכן על בעלי החולקות
חזקה אסור לשון הרע חקור גדול יש
תחת האשון כגון האימר ולדבר ידור
שומים ולהתפלל ולהוכיח ולתת דעו אחרי
לשמוח ולעשות וכן כל השומעין למסור
ולחם אכילים ולחם עטים ולדבר על לבם
דברי נחומין להיות קל בשירו ותושבו
וכדברי יומת

התשובה טוב

אבר שיהיה מקדים לשוב בעדו ברי
ושליו ויעורר לבו ככמה ענינים שיה
שיחשוב יאחרתו שיערך ליתן חשבון
לפי הק על כל מה שעשה ונעורין
הן דברים הן מעשים הן מחשבותיו
לכן יסוד הן הדין הגדול והן הדינים
הקשים ויחשוב על הטובה הגדולה
העטטה ליעריקים ויחשוב איך אדם
זוהב תענוגים בעולם הזה שהם תעי
תענוגים של הכל והם ספקין לפי שעה
לכן יחמוד התענוגים הגדולים שלעתיד
שיזינם ספקים לדור דורות ולעולם
ועד ויתחרט תמיד על חטאיו ויעשו
דרכו הרע וינטע בלבו וינטע בלבו
וככני וכחסד ויאבש שק ויורד ערין ה
מעליו וידאג מעניש עונותיו ויתבייש
לפי הק יהיה נכנע לפי השם וישתוק
לחורפו ויהיה קל כמעט דך וכשי וי
ישבר התווה ויפוש אפי וכן המה
יתבונן במידה אכר חטא ובזותו וסר יזהר
לעשות חטא בכל יכולתו ויחפש רכז
לדע העבירות שחטא מנעוריו ויתורה
עליהם וירבה לעשות גרים שלא יו
יוסיף לחטוא וידע באיזה זכר עבירה
יש מקוש או כרת או חיתת ולפי החטא
ינטע ויהיו העבירות הקלות חמור
כענין ויזכר בוידוי עונותיו וענין חב
אבותיו ונמור בלבו שלא יחטא עוד
ויתפלל לן שיעזרהו על תשובתו ויבקש
שיכפר לו וישיב הגל קודם הירד וזם
מין לו יבקש חן השם שיתן לו השגת יד
לפרוע וירגל עצמו לעשות חסד וזו
וזהו ויהיה חטאיו נגד תמיד וישוב
בעדו כני כחוק כחו ויכבוש יערן בעז
יראת השם וישיב רבים הענין

שורש התשובה

על שיהיו שנונים ומחודרין כפי וערוכים
כשפתו ויהנה בהם תמיד ועל כל חטא
וחטא ישם על לבו לחשוב עם נפשו אם
קיים אונתו וזו לון כגון כענין לחשוב אם
דיקדק להתפלל ככונה יז לון וזו אם נהנה
מן העולם הזה בלא כרכה וזם ידע בעצמו
שלא חש לזה הרי חטא כל ימיו וכשיתחנן
יחד כל ימיו העונות הרי חזקות המצוה

לבר יש חכילות גדולות של עבירות ועל דרך
זה יחשוב עם נפשו על כל חטא וחטא
וזו יגיע לתכלית התשובה וידע האדם
ויאמר שאין התשובה חסובה לפי החק
ולא שידחק אדם את עצמו לטרוח לקיים
כל חטא וחטא כהאכת וזו שישיס כל
טורחו על זה הענין הרי זה תשובה נמור
ויתקן כל חידותיו על פי התורה והמצוות

כעל

והנה יש הדברים כאדם אשר כהם יעשה
כל מעשיו האזניים או העינים ב הריח כנ
כחצירי ג כפה יש שט מקומות הדיבור
וזכילה הרי ה ידיים והרגלים הערה ח
והאב חלך על כולם להטיף את כולם לפי חפיט
ועל זיוו ח איברים ישים מחשבות לרקד
כרקדוק לזל של זיחד וזחר יהיה חזק
כעשיית המצוה והראש אל הגדים
שישמור את עצמו שלא יתן את עצמו כח
כהה שואינה שלו וכזה הענין ישבר
זאת התווה כי בוודאי התאוה והחמדה
הנה ראש לכל הקולקלים ויחריהן נגרות
עבירות רבות לכן יתאמץ להעמיד עצמו
להלם כנגד התווה והחמדה ולשמור עינו
וכזה יתקן כל עניניו ומינס שהתחיל
לשוב יסכים במחשבתו בהסכמה גמורה
לקיים כל המצוות שאפשר לו לקיים לשם
ויז הק חקיל עניני התשובה לסייע לו ול
ולת לו כח לעשות תשובה ופי כדבר שאין
כחו של אדם יכול להשיג הק יחול את לבנו
לחזקהו לעשות תשובה וכל שירחוק
עצמו לטרוח במצוות בלב שאם באמת כזה
יגיע למעלה התשובה גם יעריך להזהר
חזק חזק להתרחק מן הרשעים ומן הליעט
שלא להתעסק עמם לא במשאו ומתן ולו
בלימוד ולא בשומע דבריהם כי הם מסירים
את לב האדם וכמעט כל התשובה תלויה
בזה וירגל עצמו יום אחר תך חדש וחדש
שיתייחד במקום יחד בסתר לבדו ולכרוך
עצמו לתקן הטעט על פי החידות הכתוב
כספר הזה לפרו חל חידה יע הטוב שנה
להתנהג בזה ולכרוך עצמו לתקן מעשיו
על דרך המצוות ויבין חסונותיו באיזה
מצוה מיעט טורחו שלא להשתדל בכל כחו
להתאמץ בה ויזהר מצוה אין ידו משגת
לקיימה ועל כל הדברים ישפך נפשו
נוכח פני השם שיעזרהו לקיים מצוותיו
ויתן לו אכ שיספיק לעשות דיטט ושיתן לו
לב טרמן האומין בו באומנה שויתה ולבטוח
בו כביטחון שאם ובזותו היום יקדש עני

כל

עצמו לטור מחשבותיו ויחשוב על המו ת
שיכלב גטפ ויהיה עפר ויחשוב על דיני
גדינם וחי שטא שם איך יהיה עניניו מו
חופד בהפסד גדול ויחשוב על נעמות
עולם אשר שם תענוג ואין חקר ויחשוב
במחשבות חכונות על גדולת השם ועל
נפלאותיו וטובותיו וינעם זמירות להלו
כשמחת לב וישתחוו לפניו כעבר לפי א
אדוניו וזין ספק מי שהיה קל כזה הענין
מגיע למעלות רבות בעלי תשובה יהיו
שפלים ונכזים על ידי התשובה יגיעו עד
כפא כבוד שג שובה ישר עד יאהר

היראה

לעולם יעשה אדם ריעון
בוראו ולו יירא שום
אדם וזו חלך וזו שר ולו יירא השום
יסורין ומשום יעבר רק בוראו יירא לבד
ולו יירא מפני זויש וזאת המידה רע
חזק כזה הענין שיעזוב מצוות בוראו
עבור חורא בע אדם לכך ישליך חלכו
כל הפחדים ולו ישכון בלבבו רק חורו
השם לבד כי יראת השם היא עטרת פאר
של כל המצוות וטוב מעט יראת השם
מאוי רב והמומה בו והיראה המעלה
חל שיראה חלפת השם כל כך שיהיו
ויכרין נרתעים מחמת חוראן כעבר ש
שהוא נרתע ונכנע לפי החלך בשעה
שהוא גער בו וזה הענין קשה להשיג
אך מי שמרגל מחשבותיו להרהר תמי
שהשם רואה מחשבותיו ומתבונן כל
בנפלאותיו בעומק הלב כמתון וקוצר
מחשבותיו למעלה לשכון כזהלי חמם
כזה הענין יכול להתקרב לו אור היראה
הטהורה להפיע עשתנותיו לידע רזי

הנה

השואמני סיוע המידות כמות
מעט להזכיר האדם שיזהר
בהם להסתפק מהם חל אחת וזאת כח
כמעט ודע כי המידות אחוזות זכור
ומדובקות יחד וכולן נגרות זו אחר זו
וזם יתן אדם רשות ליערו הרע לעבור
על אחת אז יהו כולן נשחטות מחנו
משל אדם שיש לו חוט של משי וחרזו
צירגיות דרך נקני ומגליות וקשר קשר
אחד למטה ואות הקשר מחויק כולן
וזם יתרו הקשר אז נשחטות אחת
ויז יפלו כלם זו אחר זו כך אם תתיר
אחד קשר צידה יחת יז לא תכל להחדר

עליונים

כשום מידה כרוזי לכן שאור ל המידות
כל כח אשרו וטל השכל בהם וכזה
הענין תשלים נפשו לשם הנכבד לרנן
בו ותזכה להיות חיותו שג עליהם המשכיל
יהיו כזהו הרקיע ועל סוף

שולם רב יצחק ורמב"ם ורמב"ם

כתוב
עשה גדולות עין חקר
ונפלות עין חקר
גדולות שהקנה עשה בנידת הולך שבשע
שארם בו ושמש עם אשתו או הקנה לה
למלך החמונה על ההיון רע שכזה הליה
ייצרת הולך חזרע פלוג ויתה שחור לך
אורה טיפה וטל אורה זרה אורה בגון
לשמש חיות ושישים וחמה חלקים והוא
עשה כן וטל הטיפה בידו ונז אביזה
לפע הקנה וחזר לפעו רשע עשית כל
חשך יצויתע וטיפה זו מה תהיו עליה
גזר אם יהיה גבור או חלש או עשיר או
עני נזה או חכוער זכר או נקיבה זה רל
דחור הכל בירי שמים חוץ חירות שונים
שנ ועתה ישו מה השם שווא חוץ כי אם
לכונה אוחי חיר רחוק הקנה למלך המי
החמונה על החיות ואי לו הכו לו הרוח
פלוג ותימרו כך וכך וכן היו עשה לכל
רוח הכריות העתידים להכריות חיות
שכריו העולם כולם חזוניתם שנ זה
שיהיה כבר נקרא שמו ויז הולך הולך
ויזכיר רוח לפע הקנה חיד כורע ומש
ומשתחוה לו והקנה יוזר לרוח הכנס
לחותו טיפה חיר פותח הרוח פיו וזוזר
לפעו רשע רי לו לרוח בעולם שהיית כתוב
חיות שנכרותי או תכניסט כה שהיו ט
טמיאה וסרוחה וזכ טהורה וקדושה
והקנה יוזר לו העולם הכא שתכנס כה
יפה הוא חן העולם שהיית בו וכיערתך
לך ייצרתך נלאו כרי שתכנס לתוכו חיר
כנס הרוח לתוך הטיפה בשל כרחו וחן
וחזר המלך הטיפה והרוח בתוך מע
חמו ומחמתן לו שט חלוקים ושוחרין
וחמו שלא יסל האם נר דלוק על ראשו
ומביט ורונה חסוף העולם ועל סוף
ובכורק נוטל המלך וחשיחית בגן
ערן וחמוה לו כל העולם היציקים שיו
יישכין בכבודו ועשרותיהם כראשם
חזר המלך לחות הרוח וחזר לו יותה

יורעתי הם הלן זוזר לו לוח חוזר
וזוזר לו זוזרם שיתיה הרוח נוצרו הו
הרוח כרוחת כחע יוזר ושחור חיות
וחוקים של הקנה יוזר שיינו לזוזר
העולם ולפיכך יש להם טובה זו וזותה
דעך שטופר ליעות לזוזר העולם זוס
תשחור חיותו וחוקותיו של הקנה
תזכה עם אילו זוס ליו סופר אמות
לכא לחקום יוזר יוזר זוזר ולעכ
מזיכו להינים ומרוה לו הרשעים שו
שמלך חמות טוררין זוזרם כחוקות של
אש ויטעקין זוזר מחמתן עליהן וזוזר
המלך וז הרוח הלן נוצרו חטיפה הרוח
כחע יוזר ויינו לזוזר העולם ולו ש
שחור חיותו וחוקותיו של חיר שחור
והיה העולם ולך ערוען ועתה כע דע
לך שטופר ליעות וזל תהי רשע וזל
הוי יציק ותזכה לעולם הכו וחנין ע
שכך חזר לו שנ יוזר ויוזר לו יתחור
דכרי לך שחור חיותו וחוקותיו וזוט
וחטיף כך חן הכוקר ער הערב וחזר
לו כל החקויות שעתיד לרוך פעמיו
ושעתיד לרוך לו ולהקט בו וזוזר כן
חמוה לו כל העולם הטובים והרעים ולע
ולעכ החזירו כחע יוזר והקנה חסוף
כריח דלתים וזוזר לו שהקנה ער פה
תבו לו חסוף חמוה הולך ט חרשים
כחע יוזר וז חרשים חזשועם דר כו
כחזר החזרון וז חרשים חזיעים כו
כחזר החזיעע וז חרשים וחזרועם
כחזר העליונים וזכל מה שהאם זוכלת
ושותה כל שהאם זוכלת ושותה כל מה
שהיו שותה וזיט חזיעע רעי שחור
יהרן זות אוח לך טוח עשה גדולות
ער זוזר חקר לסוף חזע זוזר שתכנס לחן
העולם וזוזר הולך ככו יוזרת להקנה רי
לי בעולם וזשון וכו חיר זוזר המלך ח
תכה זוזר חכה גדולה וחזיעיון לעולם
בעל כורחו וזוזר שחזרו רבותיט בעל ט
כחזר זותה כול סוף ייצרת הולך

עזרת יצחק
חמו ויקח זות עני נער עמו וזר

יצחק כע יוזר יצחק לזכר לזו זוט הלכין
וזוזר לו כע להקריב קרבן יוזר יצחק הטה
הטה האיש נה עינים וזיה השנה לעלה ח
חיר ידע חחשכות של זכר וזוזר לזכר
הזול וכח כיה הכה חזר ועשה ריעטו כע
כעזר שהיו חלכין כרוך כו השטן לו
לזכרהם וזרעה לו כזקן יוזר לו לזון חזר
הולך זוזר לו להתפלל או לו מה יעורר יש כע
בעינים וכזכרם וכחזכות יוזר לו נהיה
יוס יז יוזרים ונשחט יפה וזופה וזוכל
זוזר לו עני זקן מה זותה ריעה לעשות או
זותה ריעה לזכר כחור טיה כזה שעתך
הקנה למינה שנה יוזר על דעת כו יוזר הולך
כיון שזיהו השטן שלחו היה לו לזכרהם
כלך לו זיכל יצחק וזרעה לו ככחור חזר
לו כחור וטוה נחמד לזון זותה הולך יוזר
לו לזוזר תורה יוזר כחור טיה ונחמד יכ
יכחור רחמי עליך וזל תשחיתך כו זכר
שוטה זקן זוזר ידע מה הוי עשיר
וריעה לזכר יוזר נפשי נטונה לך
להקנה וכל מה שיריעה הקנה לעשות
חזע יעשה ושכ הולך יזיל שרה וז
וזוזר לה זכרהם ויצחק היכן הם זוזרה
לכט לזוזר תורה זוזר לה עניה רויה ש
שחונה וזקיעה זכרהם ויזשך הוי חשוע
וזטורף הולך לו לשחוט זות כע יוזרה לרע
כן וזי הזויטה לו כלום כיון שזיה שלוח
נעשית חחשכות עשה עינמו כטה גדול
כיון שהגעע נחל יוזר זכרהם לייצחק חו
החתן לי חעט זוט יוזר תהיה וזוזרה
שחור וירד זכרהם ער חיר הטה וזו
היו חמים חגעע ער ייזכו או לייצחק רר
וזוזר לו חיר וכן עשה לו חגעע ער
חיר הטה שהגעע הטה ער יזוזרהם
זוזר זכרהם ככו שיע לזי וירוע לפטר
שריעתי לעשות ריעטן ועתה זוס טוכע
זוט חיר חיר שחך כעולם חיר גער הקנה
כשטן ונרפטו חמים ככשה והלכ לחקום
שאל חקום והיה זכרהם כנה חזכה ז
ויצחק היה חסד זכרם וז יצחק לזכר
זריו עינך וחשוף זרועך וזכור יד וזקל
שחור כחור כן שלושים ושבע שנים וזות
זקן וכשיזונה הסכין בידך כן יזבעת וז
ויזפח ויזבעט כך חתוך הנעטה יהיה
כחוש ויזפסל נלאו כבקשה חזך זכר ז
שחוט זוזר ושחור זוזר יפה והולך קטע
זל שרה זוזר ותעה כתיבה של כנאמיה

וכל זמן שתלך אל התיבה תהא מזכרת
חזע וער זוזר יצחק זכר כשתשחטי
ותבדל חזע ותלך לשרה חמי ותשיל היס
ייצחק זה תוזר לה ומה תעשו לזקנו
לזקנותיכם או לו ידעם זכרנו שחטע
יחיו זוזר וזוזר והיו שנחטע ער שכר
נולדת לכו והיו ינחטע חיוס זה והלואה
חיר ערך העינים ועקר זוזר על החזכה
ונתן שתי זוככותיו על לכו ככה גדול
והקנה לזו לך עקור ועקד שהן שוין
והיו דחעות נופלות חעיני זכרהם והיו
נפלין על קוזת יצחק חיר נטל החיזכות
גער געיה גדולה או חיר לך לזוי שרה ו
ויזוזר לזוי שחטע חיר ככו החל
הזלזכים כזר נפש זוזר זכרהם היה
זכרם זוזרים היס חתן שכרן של עזרי
דרכים נפלו דחעותו של חלוי השרת על
הסכין חלוי יכלה לשחוט ולו שלטה כטוח
של ייצחק כשהגע הסכין על זוזרו של
ייצחק פרחה נשחט של ייצחק חיר ככו
השטן לשרה זוי ייצחק שנעקד וזכרהם
שחור עליו לשחטו הגביה השטן זות
שרה וזיה שייצחק עקד וזכרהם עזר
עליו לשחטו חיר פרחה עשיתה חיר זוזר
בקנה לחיל יז תעחה לשחוטו יוז
לזכרהם אל תשלו דך יזל הגע זוזר כרי
הרב דכרי התלמוד דכרי חיר שונעין חיר
ויקרו חלוק השם שיעת חן השמים חיר
החירו זוזר שחטו כן ועמד על כליו זכר
וחייה החתים כזוזר שעה שחור זוזר
זכרהם זוט עניו זוזר זוזר יזל זוזר
כחזר כסכך בקרבן זקנו וזכר חזר
ככו וכשעקדו וכששחטו וכששחטו חזר
זוזר זה חתן כע חתן כע זוזר רשעים
כשעה שיעמדו כע ביצה זכור חספה
חזות ניהיה חקול לפטר ככו שיה זכר
זיכור לפטר חזונה על גב חזכה סוף

אודם

לזוזר על שם שחזרנו פנו
כשהורה על שכלל ייעני
זכר והורה לזו כוש והיו זכר רוכן ותול
וחזרותו אשה שנשאה זויטה זפלות נפ
נפלים וטוב היו לחקשה זכה זכלה וכשתי
טובה להייון כהרואה שחזרנו זוזר לך
כתי זוזר חסר כי דריו ברמות זרם ופני
זכר רוכן מערב זכר זוזר רוכן פלוג לפ
שחזרנו היזל זות יוסף ונתערב אהבנו יחיד